

L. VII.
1909

St. I.
Januar

BOGOLJUB

cerkven
list

za
Slovence

Izhaja začetkom vsakega mesca.

Uredništvo in upravništvo
je v Ljubljani, v Katol. tiskarni.

Stane na leto 1 K 60 vin.
Za Nemčijo 2 K 8 vin.
Za Ameriko (brez ameriške priloge)
in za vse ostale kraje 2 K 60 vin.

Domača tvrdka! Domača tvrdka!
2793 (Andr. Rovškov naslednik.)

Ivan Pengov

podobarski in pozlatarski ateljé

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 20

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim pred-
stojništvom v naročila za izvrševanje strogo
umetniško v raznih slogih izvršenih

oltarjev, kipov in svetniških soh
iz marmorja, cementa, gipsa ali lesa itd.

— Priznana umetniško dovršena dela! —
Priznalna pisma so vedno na razpolago!

Najsigurnejša prilika za štedenje!

Vzajemno podp. društvo v Ljubljani

registrov. zadr. z omejenim poroštvom, Kongresni trg 19
sprejema vsak delavnik od 8.—12. ure dopoldne hranilne vloge ter jih obrestuje

➡ po $4\frac{3}{4}\%$ ⬅

to je: daje za 200 K 9 K 50 h na leto. — Druge hranilne knjižice
se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Rentni
davek plača hranilnica sama.

Kanonik Kalan Andrej, l. r., predsednik
2797 Kanonik Sušnik Janez l. r., podpredsednik.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ul. 2

Podružnice

Spljet, Celovec

:: in Trst ::

Delniška glavnica

:: K 3.000.000. ::

Sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter je obrestuje po čistih

$4\frac{1}{2}\%$

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste
vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice

Spljet, Celovec

:: in Trst ::

Rezervni fond

:: K 300.000. ::

Ivan Kregar

pasar in izdelovatelj cerkve-
nega orodja in posode

Ljubljana, Elizabetna cesta št. 5

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne
cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po uzorcih ali last-
nem načrtu v poljubnem slogu. — Staro
posodo popravi in prenovi, posrebrni in
pozlati; v ognju pozlatuje tudi strelo-
vodne osti, vse po priznani najnižji ceni.

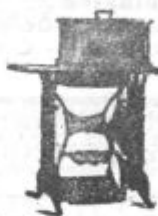
Po naročilu veleč. gosp. Andreja
Čeb a š e ka izvršil je za stolno cerkev
ljubljsko krasen, bogato pozlačen in
ornamentiran **lesteneč** v renesanč-
nem slogu.

2796

Bogata zaloga 3263

šivalnih strojev koles, pisalnih strojev

pri

Iv. Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

Zastonj

*torej brezplačno dobi vsak
človek v lekarni Trnkóczy
poleg rotouža, lepo tiskano
deset zapovedi za kmeto-
valca; tudi po pošti se brez-
plačno razpošiljajo. 3258 12-1*

Čudite se!

4 pare čevljev za 7 kron.

Vsled nakupa velike zaloge čevljev se
prodaja le kratek čas po čudovito nizki
ceni. **2 para čevljev za gospode in**
2 para damskih na trak z močnimi pod-
plati, močno okovani, z izredno fino
usnjato peto, zelo eleg., najn. fas., močni.
Velikost v cm. **Vsi 4 pari le 7 K.** Po-
šilja po povzetju. Zamena dovoljena, tudi
3264 denar nazaj. 1—1

M. KAUFLEK, Krakov 70/18

Razpošiljanje blaga na vse
kraje sveta! Najcenejša, naj-
večja eksportna tvrdka!

Prosim, zahtevajte veliki ce-
nik, ki se pošlje zastonj in
— poštne prosto! 3275

H. Suttner, urar v Ljubljani, Mestni trg

priporoča svojo veliko,
izborno zalogo finih

švicarskih ur

briljantov, zlatnine in srebrnine v veliki izberi po nizki ceni.

S. Benisch

Največja češka tordka za nakupovanje **cenege posteljnega perja!**

1 kg novega, **sivega**, skubljenega, dobrega **gosjega perja** 2 K; 1 kg boljšega 2 K 40 v, **polbelega** 2 K 80 v, **belega** 4 K, **belega** skubljenega 5 K 10 v, 1 kg izredno finega **snežobelega**, skubljenega 6 K 40 v in 8 K; 1 kg **sivega puha** 6 K in 7 K; 1 kg **belega puha** 10 K; najfinejši **prsi puh** 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankingblaga, **1 pernica** 180 cm dolga, 116 cm široka, z **dvema blazinama**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkim **račjim perjem** 16 K, z izredno finim **polpuhom** 20 K, z najfinejšim sivim **puhom** 24 K; **posamezne pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; **blazine** 3 K, 3 K 50 v, 4 K. — Pošilja proti povzetju, od 12 K više franko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava, Češko.** — Zamenjava in franko vrnitev dopuščena, za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastoj in franko. 15-1

Letos je izšla **v založništvu v Ljubljani**, Kopitarjeve ulice št. 6, **krasno opremljena** 1790 1

Družinska Pratika

za leto 1909.

Cena kot doslej 24 vinarjev izvod.

Letošnja „Pratika“ **presega** po svoji krasni opremi in zbrani vsebini **vse dosedanje izdaje**, ker ima poleg obilice poučnega in zabavnega berila z mnogimi slikami tudi **štiri** krasno izvršene slike v trobarvnem tisku: **Lurške Matere božje**, jubilarov **papeža Pija X.** in cesarja **Franca Jožefa I.** ter izložbo **„Katoliške Bukvarne“ v Ljubljani.**

Kupujte in priporočajte le **naše** pratiko!

Glavno zalogo imajo: **„Kat. Bukvarna“**, Prodajalna **„Kat. tisk. društva“**, Anton Krisper, Vaso Petričič, A. Korenčan in Ivan Kordik, trgovci v Ljubljani.

Cena za razprodajalce pri naročilu do 100 kom. 17 vinarjev izvod, nad 100 kom. pa po 16 vinarjev.

Bolj na globoko!

Važna beseda v važnem trenutku.

„Pelji na globoko in vrzite svoje mreže na lov!
Luka V., 4.

Ne moremo, da bi se na meji dveh let ne ozrli nekoliko nazaj in naprej, ter ne označili vsaj z nekaterimi besedami naloge, ki nas čaka v prihodnje.

Preteklo leto je bilo za nas zelo znamenito. Ne le zato, ker je bilo leto treh jubilejev, ob katerih se je napravljalo mnogo shodov, slovesnosti, pobožnosti, smo bili v Lurdu in se je naredilo marsikaj dobrega in koristnega. To je bilo gotovo vse lepo in hvalno. In zaradi tega nam ostane to leto v trajnem in dobrem spominu.

Pa še nekaj zelo važnega se je v tem zgodilo. Katoliška stranka na Kranjskem si je po dolgoletni borbi končno priborila večino. To bo pa vplivalo tudi na sosedne dežele. Sčasom se bo ta vpliv še bolj začutil in poznal.

Toda kaj ima to z »Bogoljubom« in s pobožnostjo opraviti? — Boste videli. To je velikega pomena za vse naše življenje.

Silovit je bil boj, ki sta ga bili mnogo let obe stranki, liberalna in katoliška. Šlo se je za življenje in smrt. Videli smo, da prej ne bo konca, dokler ena stranka ne bo dobila druge podsé, in vedeli tudi, da zmagati mora edino le katoliška stranka.

Ta boj je pa zahteval velik naših

m o č i. Duhovniki so morali agitirati, in druge take večkrat prav neprijetne pa potrebne posle opravljati. Če je pa človek na enem kraju, pa na drugem ne more biti. — Ko so Judje zidali tempelj in mesto drugič, so jih nasprotniki tako napadali, da so morali v eni roki držati kelo, v drugi pa meč. Samo z eno roko zidati, to pa ni lahko.

Podobno se je godilo tudi nam. — Nasprotnikov sicer tudi v prihodnje ne bo še konec; toda oslabljeni so, in lažje bo vendar naše delo nasproti njim. Le pogledjte 14. december, ko je bila zopet volitev! Kako je to mirno šlo v primeri s prejšnjimi volitvami! Ni bilo treba toliko agitiranja, ne toliko letanja in razburjenja.

Hvala Bogu, da smo vendar enkrat dočakali teh časov!

Dobili smo tedaj v tem oziru nekoliko proste roke; meč — vsaj za navadno — smemo odložiti in z obema rokama za kelo prijeti.

Sicer smo tudi dozdej — z eno roko — naredili veliko, neizmerno veliko. Vendar je bilo č a s i h naše delo bolj pri vrhu, kakor v globočini; in naše krščanstvo — časih, samo časih — bolj politično, kakor praktično, dejansko. Ni bilo drugače mogoče. Šlo se

je za zmago načela: ali naj bo javno življenje s Kristusom ali brez njega? Ker se je pa javnemu življenju obračala taka pozornost, se je časih pri zasebnem življenju kaj spregledalo. Nič popolnega ni pod solncem.

Sedaj pa ravno, ko smo na zunanjo stvar v neki red spravili, lahko obrnemo še večjo pozornost na znotraj, zavozimo in sezemo lahko bolj na globoko in gojimo bolj notranje življenje.

Naš cilj, naša naloga v bodoče je: Ljudstvo slovensko močno utrditi v veri in ga poglobiti v krščanskem, pobožnem življenju. Če smo šli zdaj bolj na široko, da bi kolikor mogoče veliko ljudi zase pridobili in ž njim zmagali, pojdimo zdaj bolj na globoko, da jih v dobrem utrdimo.

Le potem, če bodo resnično dobri kristjani, bodo tudi zanesljivi; in le potem smemo upati, da bo uspeh, ki smo ga s tolikimi težavami zdaj priborili, tudi trajen. Ako tega ne — časi se spreminjajo in ljudje se spreminjajo ž njimi — nekega dne lahko prijadramo zopet čisto nekam drugam, kakor smo pa nameravali . . .

Ljudstvo v pobožno življenje bolj in bolj vpeljati: to je zdaj posebno času primerno in potrebno.

Ta namen ima pa zlasti »Bogoljub«.

Zato je zdaj še bolj kakor prej primerno širiti »Bogoljuba«. On bodi misijonar slovenskega naroda! Da bo pa mogel misijonirati, mora pa med ljudstvo priti. Naj bi prišel res v vsako krščansko slovensko hišo! »Bogoljub« bi rad naredil ves narod bogoljuben. Ali bi bilo preveč, če bi bil »Bogoljub« tako razširjen, kakor je n. pr. družba sv. Mohora? Ne da bi komu drugemu hotel kaj škodovati. Ljudje bodo potrebovali vedno več berila. In ali bi bilo to nemogoče? Samo dobre volje je treba in spoznanja, koliko dobri časniki koristijo. Povej mi, s kom se pečaš, in povedal ti bom, kdo da si! — to velja tudi o časnikih. Ni mogoče, da bi se človeka, ki svoj list redno prebira, nekaj ne prijelo . . .

Naj bi veljalo tudi o »Bogoljubu« in njegova namena ter uspehih: »Pelji na globoko in vrzi svoje mreže na lov! — In ko so bili to storili, so zajeli veliko število rib, da se je njih mreža trgala.« . . .

O II. škofijski sinodi v Ljubljani, od 24. do 28. avgusta.

IV.

O posebnem vzgojnem pouku.

Že lani je »Bogoljub« v treh zadnjih številkah prinesel poročilo o stvareh, ki so se v drugi škofijski sinodi obravnavale. Iz teh poročil ste lahko posneli, da obravnave in določbe posegajo precej globoko v Vaše cerkveno in versko življenje.

Čitali ste razne sklepe o cerkvah, o božji službi in o verskem poučevanju. Prav posebno pa sem že pred sinodo in tudi o času sinode premišljeval, kako bi neko posebno

stran verskega poučevanja uredil. Mislim na poučevanje starišev in mladine za tako vzgojo, da bi se nesrečni grehi zoper šesto zapoved božjo kar najbolj preprečili.

O tem naj »Bogoljub« le nekoliko misli prinese.

1.

Dokler fantiček in deklica telesno ne dozorita, o nečistem poželenju morda še ničesar ne vesta, vsaj tam ne, kjer v hiši ni nobenega pohujšanja, marveč se vsi sramežljivo obnašajo in za nespodobne govore ne

marajo in kjer tudi v vasi ni javnih nespodobnosti in nesramnosti.

Toda že v tem času morajo stariši otroke tako vzgajati, da jih pripravijo za ona leta, ko se jim bo začelo daniti in se jim bo začelo vzbujati hudo poželenje.

Vzgoja sploh je prevažna. Zato sem že l. 1904 poskrbel knjižico: »Pouk krščanskim starišem« in tedaj tudi priporočil gospodom župnikom, naj bi vsako leto štirikrat sklicali same matere na pripraven prostor in jim zapored obrazložili vse, kar potrebujejo za telesno in dušno vzgojo otrok. Čujem, da se v nekaterih župnijah matere pouka jako rade udeležujejo, v drugih pa za pouk dosti ne marajo in se mu posebno mlajše rade odtegujejo, akoravno bi one tega pouka najbolj potrebovale. Mož k temu pouku nisem povabil, ker sem se bal, da ne bodo prihajali, ker se oni z otroci manj pečajo in ker sem upal, da jim bodo že žene povedale, kar so pri pouku slišale.

Če je pa že vzgoja sploh prevažna za časno in večno srečo, kako važna je pa šele ona stran vzgoje, ki naj bi otroke pripravila na zmagonosno borbo zoper nečiste skušnjave, ki so tako silne, da bi jih človek brez posebne pomoči božje prav komaj mogel premagati.

V tem oziru si ne vemo pomagati. Pa je tudi težko pravo zadeti. Da je pa pouk potreben, nam spričuje premnogo ponesrečenih fantičev in deklic, ki v nesramnosti zabredejo, še preden se zavejo, kaj so taka dela. Vzrok temu je prav mnogokrat domača hiša, kjer se na sramežljivost premalo pazi.

O, koliko pomanjkljivosti sem opazil mimogrede, ko sem se pri birmovanju skozi razne vasi vozil. Kako so otroci oblečeni! Kako se igrajo! Kako se popolnoma goli kopljejo! Kako so žene in dekleta posebno v vročini premalo spodobno oblečene! In če je kdo v grehe zoper angeljsko čistost zmotan, in zasleduje, kdaj se je to začelo, ali ne bo moral iti do onih let, ko nečistih skušnjav še ni čutil, pa je bil zapeljan doma, na cesti, na paši, pri kopanju?

Ker me to silno peče in boli, zato sem premišljeval, kaj naj bi storil, da bi se vzgojitelji, posebno stariši, zavedali, kako pomembna je ta stran vzgoje. Molil sem, čital in premišljeval, pa za sinodo sestavil precej točen pouk o dotičnem vzgojnem postopanju. Duhovni gospodje so podano navodilo prav živahno prereševali.

2.

Posebno kočljiv za vzgojitelje je čas, ko mladi človek dozoreva in začenja vedno bolj spoznavati svet.

Kdo ne ve, kako nevaren je ta čas za otroka in kako bi otrok ravno sedaj potreboval nežnega vodstva in previdnega pouka. Toda kdo mu ga bo mogel podati?

Najbolje bi bilo, ko bi dobre matere to razumele. Vsaj se otrok najbolj okoli matere vrti; in tudi materi, če je ona le srednje dobra, otroci največ zaupajo in ji najbolj lahko odkrijejo, kar jih v srcu vznemiruje in bi radi pozvedeli.

Toda ali imamo mater v tem pogledu dovolj poučenih, dovolj izvežbanih, dovolj previdnih, dovolj nežno in rahlo čutečih? To je za otroka nevarno. Ko bi ga ljuba mati z vso vzgojo na ta kočljivi čas pripravila, ko bi o pravem trenutku spoznala njegove srčne muke in skrivne želje, pa ga po potrebi poučila, koliko več otrok bi ostalo nedolžnih, bi sveto čistost ohranilo nesokrunjeno!

Navadno pa otrok dotične stvari izve po skrivnem potu od sprijetnih otrok, ali od kakega zapeljivca in sicer na nespodoben, nesramen način in v popolnoma napačni luči.

To je pa nevarno za dušo in za telo. Duša izgubi milost božjo, nagnenje k hudemu se poveča, hudo poželenje raste.

Kar je pa najbolj hudo je to, da se ta skrivni greh prikriva; da, prikriva pogostokrat celo pri sveti spovedi. Posledica je, da se dotičnemu otroku ne more pomagati, ker dušni zdravnik za bolezen ne ve in se sv. zakramenti nevredno prejemajo. Srečen otrok, srečen mladenič, srečna dekle, ki naleti na modrega in izkuše-

nega spovednika, ki rano odkrije in ponudi primerno zdravilo.

Kajne, kako globoko v življenje segajo omenjene zadeve? Mnogo sem molil in premišljeval; potem sem za sinodo sestavil navodila, potrebna otrokom, ko do te starosti pridejo.

Razpravljali smo na sinodi o vzrokih, zavoljo katerih otrok tako zabrede v nespo-

boji, da bi ga spovedanec krivo ali napačno razumel. Zato je pa tudi spovedovanje fantičev in deklic v onih letih prve dozorelosti neizrečeno težko in odgovorno.

Iz tega se vidi, da bi se morale matere v tem oziru bolj natanko poučiti. Šele tako poučene matere bi bile sposobne otroke prav nadzorovati, nevarnosti spoznati in otroka v toliko poučiti, v

dobnost zoper samega sebe; razpravljali smo o načinu, kako bi se dotični nevarni greh mogel zaslediti posebno pri spovedi in kako bi se mogli dotični nesrečni otroci od greha odvrniti in zoper povrnitev vanj obvarovati.

Ko bi znale matere prav postopati, bilo bi spovedniku delo olajšano. Samo trepetaje skuša spovednik poseči v te zadeve, ker se

kolikor ravno potrebuje, ne preveč, ne premalo.

Pri sinodi smo se o tem mnogo posvetovali. Skrbi me, bomo li mogli nasvete izpeljati in sicer tako, da bo pouk uspešen in si bomo odredili bolj čist rod? Jaz sam sem sklenil, da napišem dve drobni knjižici v tem oziru. Eno bi napisal za stariše, kjer bi jim po mogočnosti natanko razložil, kako naj od

prvega početka otrokovega postopajo, da ga kolikor največ obvarujejo nesramnih grehov, ki so za dušo in za telo tako pogubni; drugo knjižico bi pa napisal za otroke same, da bi jo čitali, greh spoznali, vstrašili se ga in premagali.

To je pa tako težka in kočljiva naloga, da ne vem, če jo bom mogel izpeljati. Prosim, molite za me, da bi me Sv. Duh razsvetlil in bi jaz pravo zadel.

3.

Prevažen, pa tudi posebno nevaren je čas, ko začnejo mladenči misliti na ženitev, dekleta pa na možitve. O ko bi se ta korak vselej dobro premislil!

Seveda najpoprej je potrebno, da si čisto dušo in telo ohraniš in ne zabredeš v nesramnosti. O tem se mnogo pridiguje. Marijine družbe so v tem oziru mnogo dosegle. Tudi telovadna društva, ki naj bi se razširila po vseh župnijah, bodo k temu mnogo pripomogla.

To pa še ni dovolj. Koristno je še marsikaj drugega znati, da bo zakon srečen in da bodo iz zakona prišli zdravi otroci. Treba je paziti na dušne in telesne lastnosti, posebno na dušne in telesne slabosti osebe, ki se za zakon ponuja ali izbira, ker se take lastnosti in slabosti skoraj zmiraj na otroke prenesejo. O tem se pri nas premalo ve; bilo bi koristno, mladino na vse to opozoriti, in sicer še pred zaroko.

Ko so pa zaroke sklenjene, morata ženin in nevesta k izpraševanju. Pri tem izpraševanju morata dokazati, da med njima ni nobenega zakonskega zadržka in da sta v krščanskem nauku dobro poučena.

Zraven tega bi se morala oba natanko poučiti o vseh straneh zakonskega stanu in zakonskega življenja. Ta pouk je pa kočljiv. Zato se navadno dajejo le prav splošna navodila o namenu sv. zakona.

Gotovo pa ženin in nevesta potrebujeta in tudi po pravici želita bolj natančnega pouka.

Tudi o načinu in o mejah tega pouka se je v sinodi živahno razpravljalo. V sinodi se je dalo duhovnim pastirjem precej točno navodilo. Za ženine in neveste pa morda tekom leta poskrbim posebno knjižico, katero naj bi si omislili in jo pomljivo čitali.

No, pa vse to še ni dovolj. Na men zakonu je pomnožitev človeškega rodu, pomnožitev otrok božjih na zemlji. Ali pa znajo naši stariši, kako postopati z otrokom koj od začetka pred rojstvom in koj prvi čas po rojstvu? Le toliko vedo, kar jih je navada naučila. To pa je premalo.

Gotovo bi že ženin in nevesta morala biti o tem poučena, da bi koj po poroki mogla prav postopati. Oh kolika žalost v hiši, ako so otroci slabi, bolehn in hirajo, pa si morata oče in mati očitati: midva sva kriva!

Kaj ne, da Vam bo vsem všeč, ako bi se v tem oziru kaj več storilo? Prizadevali si bomo vstreti Vam in poskrbeti za potreben pouk.

4.

Pri tej priliki naj Vas opozorim na dan poroke same, o katerem Vas prosim, da ga tako preživite, kakor svetost dneva zahteva. O tem dnevu se je govorilo pred pet leti na prvi sinodi. Takrat se je določilo:

a) Naj bi ženin in nevesta še pred oklici opravila spoved o celem življenju. Saj je zakon zakrament živih; rop božji stori, kdor ga sprejme v smrtnem grehu. Zakon v smrtnem grehu sklenjen je sicer veljaven, toda zakramentalnih milosti za srečno in krščansko zakonsko življenje ne podeli. In morda bi se moralo iz poprejšnjih let marsikaj popraviti, zato se dolga spoved o pravem času nujno priporoča. Utegne tudi kak skriven zadržek biti, kj se mora po spovedniku odstraniti, za kar je pa več časa potrebno. Drugič pa naj ženin in nevesta prejmeta sv. zakramente dan pred poroko, da se vreden prejem svetih zakramentov zagotovi.

b) Poroka naj ne bo v nedeljo z adnjih oklicev, razen izjemoma v posebno nujnih slučajih, ako bi n. pr. delavec moral drugega dne že k delu priti in ni dobil dopusta.

c) Poroka naj bo združena s sv. mašo, ker zaradi važnosti poroke za celo življenje je sv. cerkev za poroko posebne mašne molitve odredila in določila, da zaročenca dobita med sv. mašo dvakrat blagoslov z besedami, ki se posebno neveste kot prihodnje matere tičejo. Zato naj se oba za sv. mašo spodobno pripravita. Pač bi ne bilo spodobno in spodbudno, ko bi se že pred sv. mašo popivalo in bi ženin vinjen k tako svetemu opravilu prišel. Tudi svatom naj se pred sv. mašo ne da piti. Oh, kolikokrat svatje vsi vrtoglavi ženina in nevesto v cerkev spremljajo in se vrtoglavi ne sramujejo nespodobnega vedenja in grdega govorjenja.

d) Na dan poroke naj se pripravi kosilo za svate; toda zmerno naj bo, da se dan poroke ne oskruni z nezmerno pijačo, s katero se tudi nesramnost rada združi. Zato je pa potrebno, da kosilo netraja predolgo. Grda razvada je ta, da svatba traja čez noč, morda še drugi dan in še drugo noč. Vprašam Vas, ali ni to strašno dolg čas, ali ni nevarnost, da se ne preobješ in prenapiješ? In zraven pride noč, ki ima svojo pogubno moč, pa je že marsikatera poprej poštena dekleta po svatbi zdihovala, obupovala in tiste noči v srcu preklinjala.

e) Posebno nevarne so svatbe po dnevu, še bolj ponoči, ako pridejo godci, pa se pleše. Ples ponočen in dolgotrajen je že za poštene svate nevaren. Kaj pa, ako se svatom pridružijo razuzdani mladeniči in poželjiva dekleta iz bližnjih in daljnih vasi! Ali teh plesov ne iščejo mnogi edino radi nesramnega uživanja, ki se jim o tej priliki ponuja, ali pa ga znajo sami dobiti, celo izsiliti? Očetje in matere, kaj Vi k temu pravite? Ženini in neveste, hočete li res s tako razuzdano in pred Bogom grešno svatbo začeti prevažni zakonski stan? Pošteni mladeniči in deviška dekleta, ali se smete takih svatb udeleževati?

f) Zato prosim vse ženine in neveste, da stare nesrečne razvade, ki jih je vpeljala Bogu zoprna in za Vas sramotna poželjivost, opustite in nove poštene navade vpeljete. Ali boste imeli toliko poguma, toliko ljubezni do sebe, toliko ljubezni do Boga? Dan ženitbe naj bo svet dan, naj se preživi v mirnem in čistem veselju, naj se svatje zvečer kmalu razidejo, da ostaneta zaročenca sama in začneta novi zakonski stan v strahu božjem in z molitvijo, ne pa morda samo v strasti, edino iz poželjivosti in morda vinjena, kar je posebno pri ženinu nevarno.

g) V tem slučaju tudi stroški ne bodo tako ogromni, ako se namreč povabijo bližnji sorodniki in najboljši prijatelji in se obed kmalu konča, kakor se kristjanu spodobi. Radi stroškov marsikateri zaročenci odpotujejo iz lastne župnije in pridejo v Ljubljano, ali na kako božjo pot, da se tam poroka opravi. To se pa zopet ne more odobravati: poroka naj bo v domači župnici cerkvi in sicerv župnici cerkvi neveste, ako sta zaročenca iz raznih župnij doma.

h) Ženini in neveste, ali si boste k srcu vzeli moje pouke in moje prošnje? Marijine hčere, ali boste Ve tako pogumne, da dan poroke uravnate točno v duhu cerkvenem, da razderete stare grde razvade in na tako važen dan Vašega življenja ne daste prilike za velika razžaljenja božja? In Vi pošteni mladeniči, posebno Vi pogumni telovadci, ali boste tudi ob času Vaše ženitbe dovolj pogumni, da z novozaročeno ljubo ženico napravite kratko veselo kosilo za sorodnike in znance, ga zvečer naglo dokončate, zabranite godce in ples, pa ostanete sami s svojo ženo, da moreta zdrava, mirna, trezna, v strahu božjem in z molitvijo posvetiti začetek zakonskega stanu? Kaj ne, ubogali me boste!

Že davno sem želel te nauke podati našim vrlim mladeničem in našim poštenim dekletam. Naj Vam jih ravno letos za predpust, za čas ženitev in možitev prinese

naš »Bogoljub«. Nič ne dvomim, da se bote ravnali po njih vsi oni, ki bote letos v zakonski stan stopili, vsaj so nauki tako priprosti in jasni, da jih prav lahko razumete in jih v srcu prav gotovo vsi odobrujete.

Vsem ženinom in nevestam, posebno onim, ki bodo dovolj po-

gumni, da po mojih nasvetih, v cerkvenem duhu svoje poroke in svatbe uravnajo, podelim iz srca pastirski blagoslov kot poroštvo blagoslova božjega za srečen zakonski stan.

† Anton Bonaventura, škof.

Božična noč.

O božje Dete, naš zaklad,
pozdravljeno nam tisočkrat! —
Človeški rod, hvaležno poj,
glej, rojen je Zveličar tvoj!

Nevesta-cerkev, vneto poj,
glej, snubi ženin te nocoj,
duhovnik večni, naš Gospod,
resnica in življenja pot!

Zapoj, zapoj, srcé nocoj,
glej, božjih žarkov nežni soj
ogreva te tako sladko,
da v tebi je nocoj nebo! —

Božična noč, skrivnostna noč,
ljubezni rajske čarna moč,
o večnolep in drag spomin:
naš brat postal je božji Sin!...

O. Leander.

Pogostno in vsakdanje sv. obhajilo.

Naš vrli, za povzdigo krščanskega življenja prezasluzni »Bogoljub« pač ne more lepše zaključiti letošnjih jubilejev ter bolje nastopiti novega leta, kakor da sprejme v predač svojega novega letnika razpravo o pogostnem in vsakdanjem svetem obhajilu. Saj ne morejo niti »Bogoljub« niti njegovi bravci postaviti trajnejšega spomina na zlatoletni lurški jubilej, ki se konča dne 11. februarja 1909, kakor da se vsi vnamejo in zavzemajo za pogostno in vsakdanje sveto obhajilo.

Češčenje presvetega Rešnjega Telesa, ki je v naši sveti Cerkvi poglobljena pobožnost, se pač najlepše goji ravno v Lurdu. Tudi to češčenje ima letos svoj jubilej, namreč dva desetletni. Dne 15. avgusta 1888 se je vršila prva procesija s presvetim Rešnjim Telesom, s katerim so blagoslavljali bolnike, izmed katerih jih je naenkrat več

čudežno ozdravelo. Od tega dne se je v Lurdu največja pozornost obračala na najsvetejši Zakrament. To je preblazena Devica sama želela in želi zlasti tudi v svojem zlatem jubileju. To željo Brezmadežne hoče naš »Bogoljub« prav posebno pospeševati, da pomaga k uresničenju našega znanega gesla: Po Mariji k Jezusu!

Tudi biserni jubilej našega cesarja Franca Jožefa I. nas spominja na slavnega Habsburžana Rudolfa, ki je znan po svojem češčenju presv. Rešnjega Telesa o priliki, ko so je nesli k nekemu bolniku, in na vse njegove slavne potomce in vladarje do našega jubilaranta, ki so se vsi odlikovali v češčenju presvetega Zakramenta. Prav posebno pa se mora naša pozornost obračati na presrečnega jubilaranta zlatomašnika svetega Očeta Pija X. Njih geslo, posneto po svetem Pavlu apostolu, je: Vse prenoviti v Kri-

stusu. Ali ni to velikanska naloga, ne samo apostolsko, ampak naravnost božje delo? Ko sem bral v prvi okrožnici, ki so jo izdali sveti oče, besede: Vse prenoviti v Kristusu, so me obšla čutila največjega veselja in najsrčnejšega spoštovanja. Mi smo pričakovali nekaj posebnega, nekaj izvanrednega, toda to geslo nas je osupnilo, ker dobro poznamo vse težave, katere ima premagovati sveta katoliška Cerkev ravno v sedanjem času. Odkrito povem, da mi je bilo apostolsko geslo svetega očeta skoro uganka in precej sem se nehote vprašal: krasno, prekrasno; toda kako vse prenoviti v Kristusu v teh viharjih, po vseh strasteh razburkanih časih? Rekel sem: velikanska, nezasišana obljuba; toda kako jo rešiti, kako vse prenoviti v Kristusu? Pričakoval sem vedno in vedno, prav radovedno in nestrpno, kaj nam bodo sveti oče vendar podarili, da se začne njihovo geslo uresničevati? In glejte, pred tremi leti so nam poslali »božičnico«, ki se mora imenovati največji dar »gorečega ognja«, kakor se v znanem Malahijeve prerokovanju imenujejo sedanji papež. Ta prelepa »božičnica« je odlok svete kongregacije koncilске o pogostnem in vsakdanjem prejemanju svetega obhajila z dne 20. decembra 1905.

Ko smo sprejeli to zlato »božičnico«, sem bil ves zadovoljen, presrečen. Bilo mi je jasno, zakaj se imenujejo naš sedanji sveti oče »goreč ogenj«, pa tudi uganka mi je bila rešena, kako bodo mogli vse prenoviti v Kristusu. Kakor vsi občudujemo ljubke besede Jezusovega ljubljence sv. apostola in evangelista Janeza: »Otročiči, ljubite se med seboj!« ravno tako se divimo besedam Pija X. o pogostnem in vsakdanjem svetem obhajilu. Sveti Janez evangelist si je postavil v svetem evangeliju trajen spomin s svojim opominom k ljubezni, naš sveti oče pa so si postavili ogromno grmado, ki jo more užgati z živim, neugasljivim ognjem svete ljubezni le »goreč ogenj«, da razsvetljuje, ogreva, očiščuje in posvečuje vesoljno sveto Cerkev po geslu: Vse prenoviti v Kristusu — s pomočjo pogostnega in vsakda-

njega svetega obhajila. K uresničenju tega gesla hoče med slovenskimi listi in mesečniki pred vsem pripomagati in sodelovati »Bogoljub« s svojimi prijatelji in sodrujniki. Za »božičnico« hoče podariti svojim dragim čitateljem zadnji in najvažnejši del že večkrat imenovanega odloka, v naslednjih številkah pa želi prinašati razlaganja in razprave o tem predmetu.

Besedilo odloka se glasi:

»Kongregacija svetega zbora se je zbrala dne 16. decembra 1905 polnoštevilno k posvetovanju ter je kar najskrbneje razmišljala o prepornem vprašanju; pretehtala je resno in vestno vse razloge za in proti in je naposled sklenila in odločila sledeče točke:

1. Pogostno in vsakdanje sveto obhajilo, katero naš Gospod Jezus Kristus in katoliška Cerkev tako srčno želita, naj bo vsem kristjanom, kateregakoli stanu ali poklica, dano na voljo; nikomur naj se ne odreka, kdor je v posvečujoči milosti božji ter ga želi s pravim namenom in pobožnim srcem prejeti.

2. Pravi namen pa je tedaj, če želimo prejeti sveto obhajilo ne iz navade, ničemurnosti ali človeških ozirov, temveč ker Bog tako hoče, da bi se vedno tesneje z njim v ljubezni družili ter bi z božjim zdravilom pomogli svojim slabostim in nepopolnostim.

3. Četudi je kar najbolj želeli, da bi bili vsi, ki pogosto ali celo vsak dan prejema sveto obhajilo, brez malih grehov, vsaj brez popolnoma radovoljnih, ter brez nagnjenja do njih, vendar zadostuje, da so vsaj brez smrtnega greha s trdnim sklepom nikdar več ne grešiti; ako imajo tak trden in resničen sklep, ni mogoče, da bi se, če vsak dan prejmejo sveto obhajilo, počasi bolj in bolj ne oprostili tudi malih grehov in nagnjenj do njih.

4. Ker pa zakramenti nove zaveze sicer vsakikrat podele milost, kadar jim sami ne delamo ovir, a vendar vedno tem večjo, čim bolj smo pripravljene, zato se je treba za sveto obhajilo skrbno pripraviti in po svetem obhajilu zahvaliti, primerno močem, stanu in poklicu.

5. Da pa bodo prejemali verniki pogostno in vsakdanje sveto obhajilo z večjo razsodnostjo in večjim zasluženjem, je treba spovednikovega sveta. Vendar naj spovedniki pogostnega ali vsakdanjega obhajila nikomur ne branijo, kdor je v milosti božji in pristopa k svetemu obhajilu s pravim namenom.

6. Ker je gotovo, da nas pogostno ali vsakdanje prejetje svetega obhajila vedno srčneje zedinja s Kristusom, da vedno bolj poživlja duhovno življenje, da daje dušam več in več čednosti in da vedno bolj zagotavlja poročstvo večnega zveličanja, zato naj župniki, spovedniki in pridigarji po priznanih vodilih rimskega katekizma (del II., pogl. 60.) z veliko vneto opominjajo in navajajo krščansko ljudstvo k tej tako pobožni in zveličavni navadi.

7. Zlasti se naj pospešuje pogostno in vsakdanje sveto obhajilo po redovnih zavodih; vendar pa za nje ostane v veljavi odlok »Quemadmodum«. (Sv. kongr. škofov in redovnikov z dne 17. decembra 1890.) Pospešuje naj se prav tako kar najbolj po semeniščih, ki se v njih pripravljajo gojenci za duhovniško službo; ravno tako pa tudi po drugih krščanskih vzgojevališčih.

8. Za zavode s slovesnimi ali časnim obljubami, ki imajo v pravilih ali konstitucijah ali tudi le v koledarjih zaznamovane gotove dni za sveto obhajilo, ni smatrati to kot p o v e l j e, ampak le kot neko pravilo: predpisano število svetih obhajil naj je n a j m a n j, kar se zahteva od pobožnih redovnikov. Zato naj jim bo vedno dovoljeno pogostno ali vsakdanje sveto obhajilo, kakor smo zgoraj določili. Da bodo pa vsi po redovih natanko poznali ta določila, zato naj poskrbe predstojniki vseh redovnih hiš, da se bo ta odlok vsako leto v osmini svetega Rešnjega Telesa v domačem jeziku prebral redovniški družbi.

9. Vsi katoliški pisatelji pa naj se poslej vzdrže vsakega prepira o pripravljenosti ali razpoložnosti, ki je potrebna za pogostno in vsakdanje sveto obhajilo.

Podpisani tajnik svete kongregacije je dne 17. decembra 1905 vse to osebno spo-

ročil svetemu očetu, in sveti oče so odobrili in potrdili ta odlok kardinalov ter so ukazali, da naj se razglasi. Kar bi mu utegnilo nasprotovati, to bodi razveljavljeno. Tudi so naročili, da naj se pošlje ta odlok vsem škofom in redovnim predstojnikom, da ga priobčijo svojim semeniščem, župnikom, redovnim zavodom in duhovnikom. Ko bodo pa poročali sveti stolici o svojih škofijah ali zavodih, tedaj naj poročajo tudi o tem, kako se izvršuje ta odlok.

V Rimu, dne 20. decembra 1905. † Vincencij kard. škof Palestrinski, predstojnik. Cajetanus De Lai, tajnik.

(Prestava po »Synodus Dioecesis Lavan-tina« 1906, pag. 372—374.)

Ker je »Bogoljub« pisan za vse najširše in različnejše sloje slovenskega krščanskega občinstva, zato se je druga polovica odloka objavila dobesedno, da more ustrezati vsem. Za zdaj omenjam k gornjemu odloku, da mi med drugimi ugaja posebno 9. točka, ki se je prej tako različno tolmačila. Najprvo morajo ta odlok svetega očeta pozdravljati duhovniki sami, potem pa seveda tudi verniki, katerim prinaša največje milosti in dobrote.

Preden začnem po različnih virih, ki so mi na razpolago, razlagati pomen tega velevažnega odloka, zlasti pa preobilne milosti sv. obhajila, kar bo središče in jedro cele razprave, naj še omenim drugih milosti in dobrot, ki so jih podelili sveti oče v prilog svojemu odloku o pogostnem in vsakdanjem sv. obhajilu.

Z odlokom z dne 14. februarja 1906 so dovolili, da morejo vsi verniki, ki so v stanu posvečujoče milosti in ki prejemajo s pravim namenom sveto obhajilo vsak dan, če bi je tudi tuintam v tednu opustili, vendar zadobiti vse odpustke, za katere je predpisana sveta spoved, če tudi ne opravijo spovedi vsak teden.

Z odlokom z dne 16. septembra 1906 so dovolili in priporočili pogostno sv. obhajilo tudi za o t r o k e, ki so že prejeli prvo sveto obhajilo.

Z odlokom z dne 7. decembra 1906 so dali določila glede sv. obhajila za b o l n i k e.

Posebno velike važnosti je tudi to, da so »evharistično zavezo duhovnikov« ne le potrdili, ampak tudi z velikimi pravicami in milostni obdarovali s posebnim pismom dne 10. avgusta 1906. Ta bratovščina je cerkveno ustanovljena v cerkvi sv. Klavdija v Rimu. Na Avstrijskem ima svoj glavni sedež pri čč. oo. evharistincih v Bolcanu na Tirolskem. Ustanovljena je za duhovnike, ki se zavežejo, po svoji možnosti pospeševati

pogostno in vsakdanje sv. obhajilo, zato pa postanejo deležni velikih milosti in prívilegijev.

S temi velikimi čini so se sv. oče sami najlepše pripravili na svoj letošnji zlati jubilej, da bi osrečili sebe in celo sveto Cerkev. Svojo hvaležnost hočemo pokazati najbolj s pogostim in vsakdanjim sv. obhajilom, za kar nas hoče »Bogoljub« spodbujati in vnemati v naslednjih razpravah.

Župnik Alojzij Šoba.

Ne boj se pogledati sv. hostije!

Rimska kongregacija za sv. odpustke je dne 18. maja 1907 podelila odpustek 7 let in 7 kvadragen vsakemu verniku, kolikorkrat pobožno pogleda sv. hostijo pri povzdigovanju ali v monštranci ter z živo vero in ljubeznijo vzdihne: »Moj Gospod in moj Bog!« Kdor pa to stori med tednom vsak dan, dobi popolni odpustek, če prejme vredno sv. zakramente.

Sv. Oče Pij X. so s tem odlokom nam odprli bogat studenec, iz katerega si lahko zajemamo mnogo dušnih dobrot. Doslej je bila skoraj povsodi razširjena navada, da so verniki med povzdigovanjem sv. hostije povešali glavo, kakor bi se bali pogledati sveto hostijo; najbrž je ta neopravičeni strah še ostanek mrzle janzenistovske dobe. Sv. cerkev pa želi jasno, da bi se pogosto zaupno ozirali na Jezusa v podobi kruha. Zato pa tudi ukazuje, da naj mašnik sv. hostijo pri povzdigovanju tako visoko vzdigne, da jo vsi vidijo; zato pač tudi ukazuje javno izpostav-

ljati sv. Rešnje Telo v monštranci. Sv. Jerdrti je bilo razodeto, da si vernik, kolikorkrat pobožno pogleda na sv. hostijo, prisluži novo stopinjo večne slave, ki jo pričakuje v nebesih ter da bo prejel za vse te poglede primerno število posebnih radosti.

Koliko dušnega veselja občuti pobožna duša pri povzdigovanju ali če je sv. Rešnje Telo izpostavljeno! Koliko zaslug si lahko pridobi, ako prav pogosto pogleda na sv. hostijo ter iskreno vzdihne: »Moj Gospod in moj Bog!« Jezusu močno dopadejo taka znamenja vere in ljubezni. Povedal je blaženi Marjeti Alakok, kako srčno hrepeni, da bi ga verniki vedno bolj spoznavali in ljubili v najsvetejšem Zakramentu. Ustrezi tej želji po ljubezni hrepenečega Srca Jezusovega v najsvetejšem Zakramentu, prav pogostokrat nanj poglej ter vzdihuj zraven: »Moj Gospod in moj Bog« in »Hvaljeno in češčeno bodi božje Srce Jezusovo v najsvetejšem Zakramentu!«
Teotim.

Družinska slika.

Soboto večer je. Kakšno življenje in vrvenje na ulici! V tovarnah in delavnicah so se odprla vrata. Moški in ženske drvé iz njih

vse vprek. Po pisarnah je postalo tiho. Sobotni večer je, kar se opaža že na obrazih in pogovorih, kajti vse je veselejše kakor si-

cer. Jutri je dan počitka, in marljivost med tednom je bogato poplačana. Pota se kmalu ločijo. Urnih korakov gredo proti domu. Tam ob strani stoji krčma; marsikdo krene vanjo. Da, celo prerivajo se. »Pojdi, Janez,« pravi delavec svojemu spremljevalcu, »tudi midva stopiva za hip k 'zlatemu levu', da se nekoliko pokrepčava in razvedriva po truda-polnem delu.« — »Ne, odvrne mu tovariš, jaz ne grem; raje denar spravim, kakor pa zapravim. Pri tem dobim še obresti, sem zraven zadovoljen ter se preskrbim za stara leta. Tja notri znosiš ti svoj denar — in ga zgubiš; svoj čas — in ga zgubiš; svoje zdravje — in ga zgubiš; svojo pamet — in jo zgubiš; svojo lastno dušo — in jo zgubiš.«

»To je pa črn zapisnik,« vzklikne Jože, »in zadnja točka je najhujša. Nisem mislil, da je tako hudo.« Nekaj časa gresta še skupaj, kar priskaklja poštenemu Janezu nasproti rdečeličen deček in kmalu nato se prikaže izza vogla čedno oblečena žena. Za roko vodi malo deklico. Najmlajši otročiček, ki ga drži še v naročju, že poskakuje in steza ročice proti ljubljenu očetu. Po srčnem pozdravu stopijo v majhno hišico. Kako je vse snažno! Veselo skačejo otroci okrog očeta. Delavno obleko odloži ter jo skrbno osnaži. Deklica prinese čevlje, ki jih nosi oče navadno doma, in deček mu prinese pipo. Mati mu pripravi večerjo. Kako mu gre v slast! Vse naokrog tako čisto! Okna krase cvetice, stene svete podobe. Ali ni to srečen dom?

In ta žena je prava krščanska, veliko-dušna žena. Zvesto in pridno gospodinji priprosta žena v ozkem krogu od ranega jutra do poznega večera. Niti za trenutek ne počije, nadomestilo za to ji je pa srčna ljubezen moža in otrok. Tihih korakov dela in pripravljala že zarana, da dobe otroci, ko se zbude, vsega potrebnega. Celo njeno stremjenje meri edinole na to, da pripravi utrujenemu možu med počitkom mir, okrepičilo in srečo. Kljub skromnim sredstvom skuša

z varčnostjo in previdnostjo preprosto stanovanje okusno in prijazno urediti. Možu je njegov dom dragocen in ta mu je nad vse.

Pa ni bilo vedno tako. Mati je preživela hude čase. Bilo je to takrat, ko njen mož še ni znal ceniti ljubezni svoje soproge kot pravo družinsko srečo. Križ na steni ve za njene nočne molitve in vzdihne. Pozno v noč je popival njen mož s tovariši in igral, žena in otroci so pa doma stradali in molili. Tiha žalost se ji je lahko brala z obličja, toda njeno potrpljenje in prijazno prigovarjanje ni ponehalo. Svoje potrto srce je razodevala le onemu, ki zamore pomagati. Tako sedi nekoč njen mož dolgo v noč v gostilni, kakor po navadi. Med drugim pravi tovarišem, da ima najboljšo ženo. Celo staviti hoče z njimi, da mu žena skuha opolnoč večerjo brez vsakega mrmranja. Tovariši vpijejo in stavijo, da to ni mogoče. Cela družba vstane in razgrajajoč se poda k dobri ženi, jo vzbudi in zahteva, da skuha nemudoma večerjo. Kaj misliš, da se je zgodilo? Ti bi se gotovo razjezil in s psovki vrata zaprl. Žena pa je prišla prijaznega obraza in pripravila obed, samo da ugotovi želji svojega moža. Nad to dobrosrčnostjo so se čudili celo surovi tovariši. Njenega moža je to početje globoko ganilo; ponoči je dosedanje življenje premisljeval ter sklenil zanaprej kot pošten kristjan in skrben družinski oče živeti. Premagala ga je ljubezen in potrpežljivost soproge. Od tedaj se nahaja nad hišnimi vratmi pomenljivi napis:

Kjer je vera, je ljubezen,
Kjer ljubezen, tam je mir,
Kjer je mir, je blagoslov,
Kjer je blagoslov, tam je Bog,
Kjer je Bog, tam ni nadlog.

Sedaj je ta hiša kraj miru, sloge in zadovoljnosti. Si ne želiš tudi ti takega srečnega domovanja? Da, gotovo in tvoja družina je lahko ravno tako srečna, če vlada v tvoji hiši treznost, ljubezen in strah božji.

„Ena izmed teh bo zadnja.“

Na stari, veliki stenski uri v jedilnici nekega samostana stoji napis v latinskem jeziku: »Ex his erit una ultima«, t. j. po naše: »Ena izmed teh (dvanajstih ur) bo zadnja«, namreč: tvoja smrtna ura: ali prva, druga itd. ponoči ali podnevu. Tako tudi lahko »Bogoljub« prorokuje ob začetku novega leta:

Eden izmed teh 365 dni leta 1809 bo za marsikaterega čitatelja tega lista zadnji. Prijatelj, prijateljica, kaj bi storil ali storila, ako bi vedel, ali vedela, da zadene v tem letu zadnji dan tebe? — Preskrbi in pripravi se, ker tudi tebe lahko doleti. Bodite pripravljene, ker ne veste ne dneva, ne ure.

Teotim.

Blažena zamenjava.

(Božična zgodba.)

Pred več stoletji je stal nekje na Danskem mogočen samostan med ponosnimi smrekami. Ljudstvo, ki je živelo po kočah v okolici, je hodilo ob nedeljah in praznikih k sv. maši in pridigi v samostansko cerkev. Najrajša pa je hodila množica v hišo božjo na sveti večer. Z bakljami v rokah je spelo ljudstvo čez breg in dol v debelem snegu, ali pa se vozilo na nizkih saneh k samostanu in opolnoči, ko se je pričela slovesna sv. maša, je bila cerkev polna pobožnih faranov. Kadar pa je opat zapel »gloria«, so bile oči vseh obrnjene v oltar. Zdaj se razmakne zavesa in od čarobne luči oblita klečita sv. Jožef in Marija pred jaslami in Marija drži sklenjene roke nad božjim Detetom. Dva meniha sta predstavljala sv. Jožefa in Mater božjo: brat Teofil, starejši, sv. Jožefa, a mlajši, brat Alfonz, nebeško Mater. Jezušček pa je bil narejen iz lesa. Dokler so bratje prepevali »glorio«, in je bil odkrit krasen prizor, je vse strmelo samo v ta prizor. Oba meniha sta že parkrat predstavljala sv. družino in oba sta bila sama prešinjena od prizora, ki sta ga predstavljala. Teofil je bil v svojem življenju prav kakor sv. Jožef: tih, skromen, ponižen, pokoren in pobožen. Alfonz pa je posvetil svoje življenje samo Materi Mariji in božjemu Detetu. Vse misli, vsa ljubezen in hrepenenje cvetočega mladeniča je bila za nju. A eno željo je gojil brat Alfonz, da bi smel namreč imeti enkrat v naročju Jezuščka živega, kakor ga je nekđaj njegov redovni brat, in da bi se mu izpolnila ta želja,

bi bil rad žrtvoval vse, žrtvoval rad življenje.

Bil je zopet sv. večer. V samostanu so počivali vsi menihi po celicah, tudi Alfonz. Zdaj se razsvetli v njegovi sobi in Mati božja stoji pred njim.

»Tvoja želja se ti je izpolnila, Alfonz, poslovi se od sveta pa pojdi z menoj v nebesa.«

»Zlata gospa, kaj praviš?« je odgovoril Alfonz; »sem pač pripravljen, ali kdo bo mene nadomeščal pri jaslami?«

»Jaz, Alfonz, jaz bom namesto tebe.«

»O kolika sreča za samostan! Ali pa te ne bodo pogrešali v nebesih?«

»Ti me boš nadomeščal, dokler se ne vrnem. Kadar se v nebesih istodobno kakor na zemlji obhaja rojstvo mojega Sinu, in se v spomin svojega učlovečenja razodeva angeljem in svetnikom, v nebeški glorijski kot dete, ga boš držal v naročju dokler ne pridem nazaj s sveta!«

»O sladka Devica, kakšna sreča!« izpregovori ves prevzet brat Alfonz, »tako si jaz nisem mislil tega!«

Ali Marija ga zaznamuje s sv. križem, poškropi z blagoslovljeno vodo in že je bil brat Alfonz v večnosti med izveličanimi.

Zunaj pa je stal bdeč brat in je trkal na vrata, da bi prebudil redovnike k sv. duhovnemu opravilu.

»Benedicite!« je odgovorilo notri, a brat zunaj je menil, da je slišal glas nevidnih strun, nebeškolep glas.

V zvoniku je odbilo polnoči, zvonovi so utihnili, in sveta maša se prične. Opat zapoje »glorio« in oči vse množice so uprte v oltar. Zavesa se razmakne in prikažejo se krasne jaslice. Brat Teofil kleči kot sv. Jožef, oči povešene na zemljo, ponižno, skromno, neobčutno. A zanj se ne zmeni nihče, vse motri le Mater božjo. Še nikdar ni bila tako krasna, tako nebeško lepa, tako veličastna. Take nadzemske pobožnosti v angelskem obličju, tega neizrečnega dostojanstva in veličastva v obnašanju, take čudovite krasote na vsej postavi še ni bilo videti nikdar. Verniki so pritajevali sapo in nepremično strmeli v ta nenavadni prizor. In ko je naposled utihnila glorijska ter zavesa zopet zakrila prizor, se je zdelo množici, kakor da je ravnokar gledala v odprto nebo.

Sveta maša se je služila nadalje. Brat Teofil, ki ni običajno nobenkrat pogledal Matere božje, stopi v stran, da bi odložil obleko. Zdaj izpregovori Mati božja s sladkim glasom: »Teofil, zakaj me ne pogledaš?«

Teofil zravna glavo in pred njim ne stoji, kakor je mislil, njegov sobrat Alfonz kot druga leta, ampak veličastna, nebeška prikazen nadzemske lepote.

»Zakaj me ne pozdraviš, Teofil?« ga zopet nagovori.

Zdaj je bil prepričan, da stoji Marija sama pred njim. Pade na kolena, v oči mu stopijo od veselja solze in usta mu zajec-ljajo: »Zdrava, Marija!«

Marija pa izpregovori in reče: »Spominjaj se, da si stal pri jaslicah ob meni!« in na to izgine.

Sveta maša je minila in brat Teofil se

vrne v svojo celico. Kar se odpro vrata in k njemu pridejo opat in drugi menihi.

»Teofil, to ni bil Alfonz, ki je stal s teboj vred pred jaslicami, kdo je vendar bil?« ga vprašujejo. »Radujte se in slavite Boga z menoj,« veselo vzklikne sicer tako tihi redovnik Teofil; »bila je božja Mati sama, ki nam je izkazala tako milost, da je prišla k nam! Jaz pa sem srečen, da sem tik Marije stal pri jaslicah.«

Menihi so začudeno gledali. Kar stopi cerkvenik med nje in pravi: »Brat Alfonz leži mrtev in mrzel v svoji celici, že pred par urami je moral izdihniti!« Tedaj so bili redovniki prepričani, da je Marija sama bila med njimi.

Brat Teofil je kasneje izvedel, da je njegov sobrat Alfonz nadomestoval tisto čudovito noč Mater božjo v nebesih in držal v svojih rokah božje Dete, med tem ko je Marija na njegovem mestu bila na zemlji in sklepala roke nad lesenim Jezuščkom. Brat Teofil je odsihmal onemel in ni pogledal nobenega človeka več. Bil je zatopljen sam vase in v nebeške reči.

Samostan je že zdavna razpal, mogočne smreke, povešajoče svoje veje pod težo snega in grmičevje raste na njegovem mestu, le to in ono vzvišeno mesto priča, da leže pod njim kamni in razvaline in nema tihohta kraljuje na tem kraju.

Tisti leseni Jezušček leži baje pod razvalinami, in marsikateri okoličan je že hodil sveto noč tam med visokimi jelkami ter upal, da mu nebeški sij ali angeljski zbor pokaže, kje je skrit Jezušček, ki ga je nebeška Mati sama držala na svojih milostnih rokah.

Božični podprtiki.

Kdo ima prav?

Major N. je bil znan kot poštenjak. Vero na Boga in na neumrjčnost duše pa je polagoma izgubil. Imel je hčerko, edino dete. Mati jo je lepo krščansko vzgojila; oče pa jo je začel motiti s strupom brezverstva.

Hčerka zboli za smrt. Žalosten, potr sediš oče poleg bolne ljubljence. Naenkrat se hči skloni pokoncu ter reče z odločnim glasom: »Oče, umrla bom! V tej resni uri, ko stojim na robu groba, vas prosim in rotim, povejte mi: Kdo ima prav? Komu naj veru-

jem, ali vam, ali materi, ki me je učila živeti in umreti po sveti veri?«

Možu zastane sapa, kakor bi mu kdo nastavil nož na prsi. Silen boj se vname v duši njegovi. Naposled prime mrzlo roko hčere ter reče: »O draga hčerka! Mati tvoja ima prav. Le to veruj, kar te je ona učila.«

Nedolžna deklica je umrla blažene smrti; oče pa se je spreobrnil ter postal veren, pošten kristjan. Teotim.

Šola krščanske popolnosti.

Že par let je bila ta šola zaprta. Letos jo zopet odpremo in že v tej številki »Bogoljuba« začnemo s podukom. A vsak učitelj ima to navado in postavo, da v začetku ure nekoliko ponovi, kar je v prejšnji uri razlagal: novo razlago mora nasloniti na dano podlago in tako naprej zidati. Tudi mi hočemo za danes ob kratkem ponoviti, kar se je v tej šoli do sedaj že učilo o popolnosti. Takole nekako stoji v »Bogoljubu« leta 1904 (štev. 1., 3., 5., 6., 10., 12., 13., 15., 18., 21., 24.) in leta 1905 (štev. 2., 5., 9., 13., 20., 24.):

Razprava o krščanski popolnosti se začne tako, da se najprej obrazloži, kaj je popolnost. Potem se pa govori: 1. o sredstvih popolnosti, 2. o zadržkih popolnosti, in 3. o sadovih popolnosti.

Dosedaj je »Bogoljub« izvršil le kos svoje naloge. Povedal je namreč, kaj je popolnost, in navedel dvoje sredstev popolnosti.

Popolnost je — tako »Bogoljub« (l. 1904, str. 71.) — skupina vseh čednosti. Popoln kristjan ima res vse krščanske čednosti v veliki meri. Toda tako se vidi popolnost le od zunaj. Skupino vseh čednosti more imeti le tisti kristjan, ki ima tako močno ljubezen do Boga, da je pregnala iz srca ne samo vsak smrtni greh, ampak tudi vsak prostovoljni odpustljivi greh, podjarmila vse strasti, vsa neredna

nagnenja in užgala sveto žejo po čednostih. Iz takega srca požene vsestranska resnicoljubnost, prava ponižnost, ljuba krotkost, nepristranska pravičnost, čista zmernost, pred vsem pa velika — ljubezen do bližnjega. Mir božji plava nad takim srcem, kjer ne vladajo več ustrahovane strasti in premagana slaba nagnenja, ampak — kraljica ljubezen.

To je torej pravzaprav popolnost: ljubezen, in sicer taka, kakor smo jo opisali. Za oko, od zunaj, se nam seveda kaže kot skupina vseh čednosti, ali pa kot natančno izpolnjevanje volje božje, kot zvestoba v malem, kot zatiranje samoljubja itd. A vse to izpolnjevanje volje božje, to zatiranje samoljubja, ta zvestoba v malem, vse te čednosti so kakor lepe mavrične barve, ki razodevajo, da v srcu takega popolnega človeka sije solnčna luč božje ljubezni.

A kar je lepega in dragocenega, se ne doseže brez truda in napora: zlato in demanti ne leže kar na cesti. Do te popolnosti se pride počasi in z neprestanim delovanjem. Kakor povsodi tudi tukaj »čič ne da nič«. Torej pot pod noge pa hajdi

na goro, na goro,
na strme vrhé!

Tudi to pot na goro, na vrh popolnosti hočemo nekoliko opisati.

Ta pot ima tri glavne dele in imena: Prvi del te poti se imenuje pot očiščevanja. Premagovati skušnjave, krotiti neredna nagnenja, pod jarem spravljati svoje strasti, tako da je človek gospodar v svoji hiši, v svojem srcu: to je naloga tega prvega dela naše poti.

Ko smo tako iztrebili iz svojega srca trnje in osat nerednih nagnenj in strasti, potem pa je treba začeti gojiti vse plemenite sadike krščanskih čednosti. A to vrtnarstvo je velika umetnost. Toda Bog razsvetljuje tako velikodušno srce, ki stremi po popolnosti, posebno pri molitvi in pri prejemanju svetih zakramentov. Človek napreduje bolj in bolj v vseh čednostih, v spoznavanju Boga in božjih reči. O takem pravimo, da je na drugem delu svoje poti, na poti razsvetljevanja.

Tisti, ki so srečno prehodili tudi to pot, pridejo naposled do visoke gorske planjave, kjer je tako lepo, da jim je ves trud obilno poplačan. S trdno roko so bili napravili mir in red v svojem srcu, kakor v božjem vrtu jim tam bujno cveto čednosti pod jasnim solnčnatim nebom milostipolne duše. Bog se razodeva bolj in bolj taki duši, ki v brezmejni ljubezni ljubi tistega, ki je sama živa lepota in dobrot. Taka duša okuša bolj in bolj vso sladkost božje ljubezni, okuša že tu na zemlji nebeško veselje. Kaj in kako je to, tove pravzaprav le tisti, ki to sam izkusi; drugi velikokrat nimajo pravega pojma o razsvetljeni modrosti in duševni sreči take duše, da, mnogokrat imajo čisto napačno

predstavljanje o takih junaških duhovih. — Seveda te duše sedaj, ko so očistile zaraščeni vrt svojega srca, ko jim tam mirno rastejo in cvetó najlepše čednosti, ne živé v brezdelju, ravno nasprotno: nič bolj živega in bistrega, kakor popolna duša! Raj svojega srca vedno gojé, ne s težavo, ampak z lahkoto, tako, kakor bi bilo Adamu delo v raji le v zabavo, če bi bil Bogu zvest ostal. Okušanje božje ljubezni jih napolnjuje s sladkostjo, a obenem jim tudi buči žejo po vedno večji ljubezni, po vedno večji popolnosti in večji sladkosti. Tako se dvigajo take duše po vedno večji sladkosti. Tako se dvigajo take duše vedno višje in višje, »da se vpodobijo po podobi Božjega Sina« (do Rimlj. 8, 29). Imenujemo pa to tretjo pot pot združenja: duša se druži z Bogom v sveti ljubezni.

Ko je »Bogoljub« tako povedal, kaj je popolnost, je pa začel govoriti o sredstvih popolnosti, in dejal, da je prvo: hrepenenje po popolnosti. V 12., 13., 15. in 18. številki leta 1904 je polno lepega branja o tej stvari. V 21. in 24. številki istega leta pa govori o drugem sredstvu, da si namreč izberemo za na pot dobrega duhovnega vodnika.

Do tu je »Bogoljub« sredstva krščanske popolnosti do sedaj razložil. In tu zastavimo pero za novo »Bogoljubovo« leto. Takoj v drugi številki začnemo — če Bog da — o tretjem sredstvu: o branju dobrih duhovnih knjig.

A. Zdešar C. M.

Kako lepa je smrt pravičnega!

Leta 1906 na predvečer čistega spočetja Marijinega je umrl dr. Lapponi, telesni zdravnik papeža Leona XIII. in Pija X. Dr. Lapponi je bil značajan kristjan. Smrt njegova je bila le lep odsev njegovega krščanskega življenja. V noči od 6. na 7. decembra je postajalo dr. Lapponiju slabo; poprosil je za duhovnika; spovedal se je ter zahrepenel po svetih zakramentih za umirajoče. Na željo duhovnikovo jih je odložil za drugo jutro.

Med tem je poklical k sebi vse člane družine ter hišne sosede. Svojo ženo je prosil, naj mu odpusti vse »slabe zglede«, ki jih je mogoče dal; sodil je samega sebe zelo ostro; priporočal jej je, naj bo tudi v prihodnje »močna žena«. Vsi so jokali krog njega; on pa jih je tolažil, mignil je vsem otrokom, da naj se mu približajo; vsakemu je položil roki na glavo ter ga blagoslovil; priporočal jim je strah gospodov ter jih iskreno prosil, naj

do pičice natanko in vestno spolnjujejo svoje dolžnosti; trikrat je ponovil »do pičice natanko« pač zato, ker je sam v življenju božjo voljo do pičice natanko spolnoval. Tudi poslom je dal lepe nauke ter jih prosil odpuščanja. Vsem je rekel: »Smrt je izvrstna učiteljica; imejte jo neprestano pred očmi, pa boste srečni v tem in onem življenju«; potem je rekel, kako se veseli, ker se bo v nebesih z vsemi zedinil in na veke radoval. Z angeljsko pobožnostjo je sprejel sveto popotnico in sveto poslednje olje; sam je odgovarjal latinsko duhovniku. Nato je zaprosil svetega očeta za blagoslov ter popolni odpustek za zadnjo uro. Msgr. Bisleti, majordom, je maševal zanj ter mu prinesel blagoslov od sv. očeta. Skupaj sta klicala na pomoč brezmadežno Devico. Zadnji dan življenja je neprestano molil. Prosil je, naj mu vedno narekujejo zdihljeje: »Moj Jezus, usmiljenje!« »Moj Bog, vse iz ljubezni do Tebe!« »Sveta Marija, zdravje bolnikov!« »Kraljica, brez madeža spočeta, prosi za me!« Večkrat je srčno obudil dejanje vere, upanja in ljubezni; pri očenašu je posebno povdarjal: »zgodí se tvoja volja!« S posebno ljubeznijo je izgovarjal pri »Češč. Mariji« besedo »Jezus« ter ponavljal prošnjo: »zdaj in ob smrtni uri. Amen.« »Hvaljen bodi Je-

zus Kristus, pravi Bog in pravi človek!« — Tako je zdihoval; in zopet: »Češčeno bodi sveto in brezmadežno Spočetje najsvetejše Device! V Tvoje roke izročim svojo dušo.« — Ura je bila polnoč. — »Kakšen dan je danes?« je vprašal. — »Petek je«, so mu odgovorili. Nato reče bolnik: »No, upam še danes zaslišati besede: Še danes boš z menoj v raju.« Med tretjo in četrto uro se je zdelo, da spi; toda spal ni, ampak premišljeval; obrne se k hčeri Piji ter jej reče: »Ali veš, kaj smo večkrat brali? Dandanes moramo svetovero Kristusovo spoznavati bolj z dejanji, kakor z besedami!« Priporočil je še svojo postarno mater svojcem ter je ponavljal: »Jezus, Marija, Jožef, vam izročim svoje srce, svojo dušo in svoje življenje«; poslovil se je še od žene in otrok; najstarejši sin ga je še prekrižal z blagoslovljeno vodo; nato je mirno zaspal v Gospodu.

Tako umrje pravični. Ne želiš li tudi ti tako umreti? Dr. Lapponi je celo življenje vestno živel kot dober učenec Kristusov. Na njem se je uresničil rek: Kakršno življenje, taka smrt! Zagotovi si tudi ti, dragi prijatelj, sladko smrt s pobožnim, krščanskim življenjem!

Teotim.

V življenju nikoli — po smrti pa tudi ne!

Nikoli ga ni bilo v cerkev, pač pa je pridno delal zoper sv. cerkev in njene služabnike. V žlici vode bi bil najraje vse potopil. Norčeval se je iz vsega svetega, in sam Bog ve koliko hudega je napravil. Prišla je pa smrt! Počasi se je napovedovala, — glejte Srce Jezusovo je zmagalo! Niso bile zastonj vse molitve — spokoril se je in umrl spravljen z Bogom. Toda niso nesli trupla v cer-

kev, radi bi bili to storili, a ni šlo! Rakev je bila sicer večkrat popravljena, pa je ostala le preslaba, povsod je ven teklo, deske so se šibile, z verigo so jo zvezali in peljali na pokopališče. — V življenju ni mara! za cerkev, — zato tudi po smrti, čeravno spokorjen, ne pojdeš notri!

Tako se je zgodilo nedavno nekje na Dolenjskem.

Slovinci v Lurdu.

(Piše urednik. — Dalje.)

Novim naročnikom moram najprej povedati, da popisujem lansko naše romanje v Lurd, in da smo ravno v zadnji številki lanskega leta prispeli do Lurda. Zdaj hočemo pogledati, kako je kaj tam bilo.

Bilo je v četrtek, 14. majnika, zvečer, ko smo obstali na kolodvoru v Lurdu. Ura je bila devet proč. En srčen Deo gratias — hvala Bogu! — je menda vzdihnil vsak izmed nas, ko smo obstali na zaželjenem mestu.

Škofa našega je pričakoval tajnik tarbskega škofa s kočijo. Ponudili so našemu škofu tudi svoje stanovanje. Pa škof so se zahvalili za to prijaznost, češ, da želé biti med svojimi romarji. — Pred kolodvorom zunaj je stala cela vrsta vóz. Govorili, kričali smo vse križem, uni francosko, mi slovensko, ne da bi bili drug drugega kaj razumeli. Povrh je bila še tema. Rekel sem: če bo pa tukajle mogoče kak red napraviti, in če bodo naši ljudje danes srečno prišli do svojih stanovanj, dobro bo. Ni bila podoba, da bi se moglo to srečno izvršiti. In vendar se je; vsi romarji so prišli srečno pod streho.

Jaz, ko nekaj časa urejam potnike, sedem potem na fijakarja in se peljem proti svojemu stanovanju — hotel Royal. Od kolodvora gre cesta nekoliko navzdol; mesto leži nižje od kolodvora. Gremo skoz glavno ulico mesta, dalje čez reko Gav, ki teče ob mestu; koj onstran Gava pa se prične razprostirati tista krasna planota tja do lurških svetišč. Hotel Royal je cerkvi najbližji in najmenitnejši hotel v Lurdu. Ko skočim pred hišo z voza, zagledam pred seboj dobro znano podobo — dr. Šusteršiča. Živio! bil je prvi pozdrav na lurških tleh. On se je pripeljal s svojo gospo soprogo nekaj ur pred nami z Dunaja preko Pariza. Bil je to pot že četrtič v Lurdu in dobro znan z vsemi ondotnimi razmerami.

V hotelu Royal je stanoval I. razred romarjev. Ko smo stali tam pred hišo, so ravno drugi romarji šli od večerne procesije domu. Med njimi so bili tudi Benečani s svojim patrijarhom Cavalarijem, naslednikom sedanjega sv. očeta. Drugo jutro so pa že slovo jemali in je menda kardinal imel pri duplini sila krasen govor.

Ko smo svoje reči odložili, bila je prva naša pot — k duplini. Škof, ki so bili to pot tretjič v Lurdu, so nam kazali pot. Gremo mimo rožnovenske cerkve, dalje pod visokimi oboki, ki no-

sijo krasno izpeljane hodnike proti zgornji cerkvi, že nam šumi Gav nasproti, — še nekaj korakov, — — pa smo pred duplino, svetim mestom, kjer se je nebeška Gospa prikazovala skromni Bernardki... Njena podoba nas gleda iz pečine, z onega mesta, kjer je nekdanj živa stala... Blaženi občutki nas obhajajo, poklekujemo, poljubimo tla, ... pozdravimo nebeško Mater... in se zatopimo v molitev...

Bilo je tam še precej drugih romarjev, in sveče so razsvetljevale sveti kraj. Prostor pred duplino je v obliki štirikotnika ograjen z železnimi vrvmi ter prihranjen za bolnike — okolu te ograje stoje navadno drugi romarji.

Ko smo opravili kratko pa presrčno pobožnost, vrnemo se nazaj proti stanovanju. Bili smo utrujeni, prejšnja noč je bila v vagonih in drugo jutro je kazalo zopet zgodaj biti na nogah. Na potovanju je čas dragocen; treba ga je dobro porabiti.

Ob pol šestih so imeli škof sv. mašo pri duplini. Romarji smo hoteli biti kajpada pričujoči. Ob petih se zberemo pri kipu sv. Mihaela, ki stoji na začetku tiste že omenjene planote, katera se razprostira med cerkvijo in mestom, in sicer stoji koj — namreč kip sv. Mihaela — ko se pride iz mesta čez Gav. Zastava naša se razvije in mi se uvrstimo zanjo ter pojoč lavretanske litanije gremo po tistih med tratami lepo izpeljanih potih proti cerkvi, in krenemo na desno proti duplini. Tam je bilo romarjev že vse polno. Naš škof mašujejo, in romarji naši so pri sv. obhajilu, ki se deli ondi pri ograji, katera loči oltar v duplini od drugega prostora. Duhovniki pa gremo v gornjo cerkev, iskat priložnosti za maševanje. Bilo je treba precej potrpljenja, bilo treba čakati dveh, treh, ali štirih, ki so bili prej na vrsti, potem smo že tudi mi prišli do oltarja.

Ob enajstih pa smo imeli določeno prvo skupno službo božjo v baziliki ali gornji cerkvi. Ker želi vsaka romarska družba imeti svojo božjo službo zase v svojem jeziku, zato je treba točnega reda, da se morejo zvrstiti; ta red je napisan na deski zunaj pred baziliko. Nekateri so imeli božjo službo pri duplini, drugi v rožnovenski cerkvi, tretji v zgornji cerkvi, baziliki. Nam je bila določena večinoma bazilika, zato ker je manjša od rožnovenske, mi pa smo bili — četudi nas je bilo 600 — vendar ena izmed manjših ro-

marskih družb. Pa smo se v veličastni baziliki počutili prav dobro, kar domače.

Tedaj ob enajstih je bilo prvi dan določeno za nas. Romarji so zbrani v ladiji, škof na klečalniku v svetišču, jaz pa stopim na prižnico, da izročim Mariji naše pozdrave. — Prej nisem mislil na poti nič pridigovati, želel sem, da govoré drugi odličnejši gospodje; ko smo se pa jeli bližati Lurdu, začelo me je privzdigovati. Ni mi dalo več molčati; misli so se mi jele same ponujati, vsiljevati. Poiščem tedaj kosec papirja, zapišem nanj med vožnjo nekaj besedi, ki mi jih je narekovalo od svetih občutkov prevzeto srce. In tako je nastala prva pridiga. Kdo bi v takem slučaju lahko ne govoril! Komu bi ne prekipevalo srce? Kdo bi si ne želel, dati duška srčnim čutilom?! Stopim tedaj na prižnico in v imenu vseh pozdravim Marijo z vso močjo svojega glasu, z vsem žarom svojega srca: »Ave!... Ave!...

Ave Marija!... Zdrava zemlje vse Gospa in nebes Kraljica!... Zdrava golobica, skrita v razpokah pirenejskega gorovja!... Zdrava hči nebeška, Mati ljubezniva!... Zdrava lepa bela Gospa, ki si tukaj si svoj prestol izvolila!...

Pozdravljena tudi ti sveta zemlja, na kateri stojimo!... Pozdravljeno, počeščeno sveto skalojve, ki te je božja Mati počastila s svojo pričujočnostjo, povelečala pred vsem svetom s tlikimi čudeži!... Mi te pozdravljamo... mi te poljubljamo... mi te močimo s solzami ginjenja, hvaležnosti, veselja!...«

Res smo ga močili. Oči vseh so plavale v solzah. Kaj čuda! Ni bilo treba k temu nobene umetnosti. Davno gojena, srečno izpolnjena želja; svet kraj, na katerem smo bili; bližina nebeske Gospe, ki smo jo tako živo začutili, — vse to je vplivalo, da so se tajala naša srca v občutkih ginjenosti, hvaležnosti, radosti...

Jezusova zadnja volja.

»Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Torej idite in učite vse narode in krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Učite jih spolnjevati vse, kar sem vam zapovedal. In glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta.«

Tako je govoril Jezus in se vzdignil v nebesa. S temi njegovimi besedami končuje sv. Matevž svoj evangelij. To so torej zadnje Jezusove besede, njegova zadnja volja. S temi besedami v srcu so se razkropili apostoli po vsem tedaj znanem svetu in označevali Kristusa.

Skoraj 1900 let je že minilo od tistega časa in vendar je med 1570 milijoni ljudi, ki žive na zemlji, še okoli 1000 milijonov, ki še niso slišali o Kristusu. Med temi 1000 milijoni je okoli 777 milijonov poganov.

Kako je to mogoče? Ali je Jezusova zadnja volja izgubila svojo veljavo? Ne, Je-

zusove besede, ki smo jih navedli, govore dovolj jasno. Izvršitev njegove zadnje volje pa je v naših dneh celo nujnejša kot kdaj poprej. Poglejmo, kakšne razmere so danes in kakšne so bile nekdanj, pa bomo umeli, da je res tako.

Vsa zemlja leži odprta pred nami kakor odprta knjiga. Drzni mornarji so prebrodili in preiskali vsa morja. Znani so tudi najmanjši otoki. Sv. Pavlu ni bilo treba skrbeti za Ameriko, ker ni vedel zanjo. Sv. Frančišku Ksaveriju ni bilo treba hoditi v Avstralijo, ker je tedaj še niso poznali. Danes pa so znane vse dežele. Kitajska je bila tujcem do leta 1861. zaprta in misijonar, ki se mu je posrečilo priti čez mejo, je bil vedno v smrtni nevarnosti. Če so pri oblasteh zvedeli zanj, so ga zasledovali, dokler ga niso vjeli in umorili. Še le angleškemu in francoskemu pritisku so se Kitajci vdali in odprli deželo. Leta 1868. so odprli svojo deželo

tudj Japonci. Zdaj sme misijonar nastopati v teh deželah kakor doma.

Knjige o jezikih, verah in navadah tujih narodov omogočujejo mlademu misijonarju, da se more dovolj pripraviti, predno odide v misijone. Prej ni bilo takih knjig, in misijonar je moral dolgo časa živeti med pogani in loviti besede, da se je naučil njihovega jezika. Zdaj mu ni treba s tem izgubljati draga časa.

Leta 1847. so položili prvi kabel (podmorski telegraf), leta 1874. pa se je ustanovilo društvo za svetovno pošto. Prej ni misijonar leta in leta zvedel nobene novice iz svoje domovine in tudj v domovini niso vedeli zanj, zdaj se zve vsaka važna novica v enem dnevu po vsem svetu. Jasno je, da je to velike važnosti za vodstvo misijonov.

Odkar so iznašli parni stroj in ga začeli uporabljati na ladjah (1807) in železnicah (1829), je izgubila največja ovira za misijone: dolge in nevarne vožnje po suhem in po morju. Le primerjajmo! Sv. Frančišek Ksaverij je potoval 13 mescev iz Lizbone v Indijo, zdaj preplovejo ladje ravno to pot v treh tednih. Do Japonske se je vozil 17 mescev, zdaj se pride tja v 6 tednih. Še v 18. stoletju se je vozil jezuit p. Nik. Schindler iz Gradca v Quito (Juž. Amerika) 14 mescev. In kako težavna in nevarna so bila ta potovanja! Dan za dnem so prihajale vesti o potopljenih ladjah. Jezuitom se je potopilo od leta 1686. do 1727., torej v 40 letih, 113 misijonarjev. Razen tega so prežali povsod morski roparji, ki so marsikaterega misijonarja vjeli in odpeljali v sužnost. Pri vsem tem pa so bile vožnje zelo drage. Poprek je bilo treba misijonarju za vožnjo in opravo 6000 do 7000 K, torej trikrat toliko kot zdaj; če pa vpoštevamo denarno vrednost onih časov, skoraj desetkrat toliko. Po sibirski železnici moremo priti v treh tednih v glavno kitajsko mesto Peking. Zveza ruskih železnic z Indijo je le vprašanje časa. Kitajska je dala zunanjim železniškim družbam okoli 25 dovoljenj za napravo železnic. V Afriki nameravajo speljati velikansko železnico iz Egipta v Kapland. Tako podira trgovska

Evropa vse ovire, ki se ustavljajo njeni trgovini. Premoženje narodov raste. Zdaj računajo z milijardami kakor prej z milijoni.

Poleg tega je izobrazba v naših časih neprimerno večja kot nekdej. In ravno izobrazba evropskih narodov je ona moč, ki se pred njo klanjajo poganski narodi drugih delov sveta. Izobrazba koristi tudi misijonom. Pogan spoštuje misijonarja, ker vidi, da je moder mož, da se more od njega veliko naučiti; zato mu verjame tudi takrat, kadar mu razlaga težke, čutom nedostopne verske resnice, ter se spreobrne. Le pomislimo, kaj so za sv. vero storili jezuiti 16. in 17. stoletja s svojim računoslavnim in naravoslavnim znanjem! Kitajski cesar jih je povišal v najvišje državne učenjake in pustil zaradi njih krščanstvo v miru. Med tem ko so ti pisali učene knjige, računali tek zvezd in vlivali za cesarjevo vojsko topove, so drugi hodili po cesarstvu in oznanjevali sv. vero. Kitajci iz najvišjih krogov, celo dve cesarici, tisoči iz ljudstva so vstopili v katoliško cerkev. Danes pa je znanost še večja in bi se dala še bolj uporabiti.

Vendar stoje tem svetlim stranem našega časa nasproti temne, prav temne sence. Napredek vede je novodobno izobraženstvo tako oslepil, da se je prevzelo in zavrglo Boga. In v tem je silna nevarnost za misijone. Poganski narodi, ki se prebujajo in segajo po evropski omiki, dobivajo omiko brez Boga. Bliščeča evropska omika jih mami, da ne čutijo nobenega hrepenenja po veri. O Japoncih, ki so se polastili evropske omike, piše neki nedavno umrli škof, ki je dobro poznal njihove razmere, da so za dolgo, dolgo časa izgubljeni za krščanstvo. In res so misijonski uspehi med njimi žalostno majhni. Podobna nevarnost grozi Kitajski, tej orjaški državi, ki obsega četrtno vsega človeštva. Ako se tu ne posreči v 10 do 20 letih krščanstva bolj utrditi in razširiti, se bo dalo ljudstvo ogoljufati in preslepiti od evropske omike in se bo še bolj oddaljilo od Boga, kakor je zdaj. Novi škof v južnem Šantungu, p. Henninghaus, ki je že 19 let na Kitajskem, piše prijateljem in dobrotnikom svojih misijonov:

»Zdaj, ko je še vse v toku, je še mogoče pridobiti ljudstvo za vero. Ako ljudstvo sprejme tujo omiko, je težko nanj vplivati.

brezbrižnosti. Ako se združi naše novodobno poganstvo s tem duhom, potem je teh 400 milijonov za sv. vero skoraj izgub-

Blagoslov sv. Janeza Evangelista. (Relief Iv. Zajca za župno cerkev v Krškem.)

Kitajci so že po naravi in po tisočletnem konfucijanskem¹ vplivu nagnjeni k verski

¹ Ko: fucij je bil kitajski modrijan in postavodajale.

ljenih — — — Ako stojim sredi te neštivilne množice in gledam, kako drvi novi dobi v naročje, me zabolí srce. Zakričal bi v celi

svet po pomoč, zdaj ko se dá še rešiti, ko se dá vsaj en del tega toka obrniti na pot zveličanja. Naši trgovci in politiki umevajo, da je vzhodna Azija dežela bodočnosti; naj bi naši katoličani to tudi tako dobro in še bolj umeli.«

Res se bliža za daljni vzhod nova, odločilna doba. Toliko silnejša je pa tudi potreba napeti vse moči, porabiti vsa sredstva, ki jih podaja čas, da se okrepe misijoni. Misijonarji morajo prinesti omiko narodom in z omiko sv. vero. Nekdaj so bili drugi časi. Misijonarji, oblečeni v revne kute, so iskali po gozdovih poganov in jim oznanjevali sv. vero. Zdaj so se časi spremenili in tudi sredstva morajo biti druga. Naš čas dela z znanostjo, ki se goji na visokih šolah. Misijonarji bodo morali torej ustanavljati visoke šole in v teh poučevati. Če tega ne store katoliški misijonarji, bodo pa brezverci ali protestanti. V Šangaju je bil leta 1907. (od 25. aprila do 7. maja) protestantski shod, kjer je bilo navzočih 1000 pooblaščenecv. Sklenili so ustanoviti vseučilišče po angleškem vzorcu; to naj bi stopilo v zvezo z drugimi, ameriškimi in evropskimi vseučilišči. Izvolili so poseben odbor, ki proučuje to nalogo.

Ne glede na to nevarnost je misijonarjev in sredstev premalo. Za izvršitev Jezusovega povelja bi bilo treba cele armade misijonarjev. Ako računamo na 20.000 ljudi enega misijonarja — kar je seveda premalo — bi bilo treba za 1000 milijonov ljudi 50.000 misijonarjev. Te bi morali podpirati misijonski bratje, misijonske sestre, katehisti in katehistinje. Brez tega ni svetovnega misijona. Ako pojde tako naprej kot sedaj, bo treba — to se dá na podlagi došedanjih uspehov preračunati — še 5000 let, predno vstopijo vsi pagani v sv. cerkev. Najmanj 50.000 misijonarjev bi bilo torej treba, v resnici jih je pa le 12.300. Pred vsem se morajo zidati in vzdržavati zavodi, kjer se morejo vzgojiti misijonarji, ki jih Bog kliče navadno iz revnih družin. Treba jim je plačati vožnjo in kupiti najpotrebnejše reči, kadar se odpravljajo med pagane. V misijonih je treba postavljati cerkve, kapele, šole, sirotišča, se-

menišča za vzgojo domačih duhovnikov in učiteljev. Za te naprave pagani ne marajo dajati, novospreobrnjenci pa so po večini revni in maloštevilni. Pomagati mora torej misijonarjev žep. Misijonar mora pa tudi sam živeti, imeti kaj obleke in streho za stanovanje. Res da se morajo misijonske škofije postaviti na lastne noge, če hočejo trdno stati, in se tudi trudijo, da to dosežejo, vendar potrebujejo vsaj v začetku brezpogojno pomoči od zunaj.

Računajmo na vsakega misijonarja za vse omenjene potrebe 1200 K na leto — preveč to gotovo ni. Za 50.000 misijonarjev bi bilo torej treba 60 milijonov K. In koliko dajejo katoličani v resnici? Natanko ni mogoče preračunati, ker gre veliko denarja v misijone, za katerega javnost ne zve. Tu naj omenimo zlasti one podpore, ki jih pošiljajo redovi svojim udom. Vendar pa te podpore gotovo ne presegajo onih zneskov, ki jih naberejo vsako leto razne misijonske družbe. Vse te družbe nabere na leto okoli 10.800.000 kron. Vse podpore skupaj bi znesle torej nad 20 milijonov kron. Toliko dajo vsako leto katoličani, ki jih je okoli 264 milijonov 615 tisoč. Protestanti, 166 milijonov 983 tisoč po številu, pa dajo nad 80 milijonov kron vsako leto za svoje misijone. Na vsakega pastora misijonarja, ki jih je 7722, pride nad 10.000 K na leto.

Po teh številkah bi morda kdo sodil, da so katoličani manj požrtvovalni kot protestanti. Vendar je ravno nasprotno resnica. Le primerjajmo ubogega katoliškega misijonarja z bogato plačanim pastorm, ki se pripelje s svojo ženo v misijone in, če tej zrak ne ugaja, spet odjadra proti domu. Primerjajmo usmiljeno sestro s protestantovsko diakonisinjo, ki ima vsak trenutek odprto pot do posvetnega veselja, v katero se tudi velikokrat vrže. Da so protestantovski prispevki tako visoki, pride odtod, ker so protestantske dežele najbogatejše dežele sveta: Angleška, Združene države, severna Nemčija in druge. Poleg tega darujejo protestantski milijonarji vsako leto visoke svote za misijone.

Vendar pa bi katoličani tudi lahko več

darovali. Zdi se, da se premalo zanimajo za svoje brate v poganskih deželah, da premalo poznajo njihove razmere. Tu je treba pomoči. Katoliškemu ljudstvu je treba pojasniti, kako se godi misijonom, zlasti zdaj, ko ponehujejo dohodki iz Francoske, ki je vedno dajala največ. Francoska je vzdrževala največ misijonov. Misijoni od Balkana do Perzije so večinoma v francoskih rokah, od 108 misijonskih okrožij srednje in vzhodne Azije je 54 francoskih, od afrikanskih okrožij, ki jih je okoli 60, je 30 francoskih, od 18 v Oceaniji je 9 francoskih; in vse te so vzdržavale francoske misijonske družbe, ki so zdaj oropane. Francoska cerkev bo komaj vzdržavala svoje domače duhovnike. Dohodki iz Francoske ponehujejo, potrebe v misijonih pa rastejo. Omenili smo, da se bliža za vzhodnoazijske misijone trenutek, ki bo odločil za bodočnost. Ti narodi ne bodo več pustili, da bi jim ukazovali Evropejci in ti ne bodo mogli več varovati misijonov s topovi. Zdaj se gre za to, kdo prinese tem narodom omiko, ali katoličani ali brezverci. Zato bodo morali katoličani ustanavljati vseučilišča, kjer se bodo pogani izobraževali v pravem duhu. To je za sv. vero v teh krajih življenjskega pomena. Vseučilišča pa stanejo denar.

Iz tega se vidi, da je uspešno misijonsko delo brez pomoči vernikov nemogoče. In ker je Gospod hotel, da se izvrši, je hotel tudi, da verniki pomagajo. Vsak mora in

tudi more pomagati, če drugače ne, pa z molitvijo. Kdor moli za misijone, naj bo prepričan, da njegovo delo ni najmanjše. Kdor pa more, naj pomaga tudi z denarjem, z nabiranjem naročnikov misijonskim listom itd. Pri tej priliki opozarjamo na slovenski misijonski list »Odmev iz Afrike«, ki izhaja v Trstu (via del Ronco 6) in stane 1 K 50 vin. za celo leto.

Ogromno je misijonsko delo. Kristus je prišel na svet, da ga je začel, sv. cerkvi pa je naročil, da ga izvrši. Misijonsko delo je v pravem pomenu Kristusovo delo. Zato ni mogoče, da bi Gospod pozabil na onega, ki podpira ali se žrtvuje za to njegovo delo. »Zato iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse to vam bo privrženo.« Luka 12, 31. »Dajte in se vam bo dalo; dobro, natlačeno, potreseno in zvrhano mero vam bodo dali v vaše naročje. S kakoršno mero namreč boste merili, s tako se vam bo odmerjalo.« Luka 6, 38.

Ali bo mogoče dobiti moči in sredstva, ki so potrebna za izvršitev tega velikanškega dela? Brez dvoma. Sv. Duh bo skrbel za vse to. Zgodovina priča, da se je vedno tako godilo, in tudi danes, ko prete misijonom velike nevarnosti, se kaže vedno več zanimanja zanje. Sv. cerkev ne bo propadla, kakor kriče in žele njeni nasprotniki, kajti njen ustanovitelj je rekel:

»Jaz sem z vami vse dni do konca sveta.«
Leopold Permé

Cerkveni razgled.

Po svetu.

Mašniški jubilej sv. očeta je privabil v Rim 143 različnih romarskih družb. Zastopniki Avstro-Ogrske so se poklonili sv. očetu v 11 oddelkih, katoličani iz Nemčije so priredili 17 romanj. Tekom jubilejnega leta se je poklonilo papežu 18 vnanjih kardinalov, 5 patrijarhov, 91 nadškofov, med njimi goriški nadškof, in 275 škofov, med temi ljubljanski in lavantinski.

Če prištejemo še druge mnogobrojne avdi-jence, pri katerih imajo sv. oče krajše in daljše nagovore, če vpoštevamo visoko starost Kristusovega namestnika, tedaj se nam ni čuditi, če vržejo nasprotniki med svet sicer neresnične novice, da se sv. oče slabo počutijo. Nasprotno pa izvemo od osebe, ki je s papežem v vsakdanem občevanju, da je zdravje popolnoma zadovoljivo in da je nastop papežev še vedno mla-

deniško-čvrst. Koncem novembra je neznatno prehlajenje povzročilo, da so bile za nekaj dni odpovedane vse avdijence. Toda nevarnosti ni bilo nobene.

Slovesnega sprejema pri sv. očetu so se o priliki papeževnega jubileja udeležili sledeči avstrijski škofje: Kardinal Skrbensky, nadškofje (3) v Lvovu, Olomucu, Gorici, ljubljanski škof, škofje v Trientu, Tarnowu, Brikseuu, Kraljevem Gradcu, Stanislawow-u in pomožna škofa v Krakovu in Przemyslu.

Poklonstvo avstrijskih škofov. O priliki 60-letnega jubileja so se našemu presvetlemu vladarju poklonili tudi vsi avstrijski škofje. Kardinal Gruša, dunajski nadškof, je v lepem nagovoru poveljal izredno slovesnost; s pohvalo je omenjal cesarjevo vero in neomahljivo zaupanje v božjo previdnost tudi v največjih bridkostih, obenem pa se je visokemu vladarju zahvaljeval za brezštevna dela krščanskega usmiljenja. — Ginjen je odgovarjal presvetli vladar. Naglašal je nujno potrebo vere kot edino oporo za obstoj in srečo države in posameznikov. Zatrjeval je očitno, da hoče ostati zvest sin Cerkve in vere.

Največja nevarnost za katoliško cerkev. Ker se je iznova približala doba, ko treba obnoviti naročnino na liste ter se potruditi, da širimo in priporočamo le dobre časopise, nam prihajajo v spomin besede, ki jih je zapisal meseca marca nekdanji ministrski predsednik francoski Combes. Ta mož je pisal o položaju katoliške cerkve na Francoskem v nekem dunajskem židovskem časopisu. Njegova sodba na vprašanje: »Zakaj in na kak način se je vgnezdila nevera med francosko ljudstvo?« je kaj zanimiva, pa tudi svarilna za nas. Combes pravi naravnost in brez ovinkov, da je bilo radikalno in socialistično (torej protiversko in proticerkveno) časopisje, ki je namenoma, pa stanovitno izpodkopavalo vero najširših slojev. Takole piše: »Brez pomisleka lahko trdim, da so radikalni in socialistični časopisi odtrgali katoliški cerkvi dve tretjini, morda celo tri četrtine vernikov...«

Versko razdejanje, verski propad na Francoskem je torej brez dvoma delo slabih časnikov. Ločitev Cerkve od države, brezverska šola, oropanje cerkva in cerkvenega imetja, odprava redovnikov in redovnih šol: vse to se je moglo izvršiti le vsled tega, ker je brezbožno časopisje spravilo večidel ljudstva v versko brezbriznost in malomarnost ter ga napolnilo s sovraštvom do Cerkve. Katoličani so bili zamudili priliko, da bi

se bili ustavili navalu protiverskih časopisov s krepkim razširjanjem dobrih, katoliških časnikov. Da, s svojim denarjem so še celo podpirali slab tisk, slabo čtivo.

Pravo je zadel neki nemški časopis, ko je pristavil: Na tem žalostnem zgledu se morejo vsaj katoličani drugih dežela učiti! Po katoliških krajih najdemo povsod ob potih in cestah križe, podobne, kapelice, ki naj ravnajo misli vernikov kviško — proti nebesom. Dobro pa bi bilo, da bi po vseh takih znamenjih napisali katoličanom v svarilo zgorajšnje besede Combes-ove: »Brez dvoma lahko trdim, da je brezbožno časopisje odtrgalo katoliški Cerkvi tri četrtine francoskih vernikov«.

Strašna nesreča se je pripetila v Hamm-u na Nemškem. V rudniku so se vneli plini ter zadušili čez 300 delavcev. Nepopisljiva žalost in groza za vse sorodnike umrlih! Kako potrebno bi bilo, da bi se te vrste delavci poučili, kako in kdaj se obudi popolni kes, kajti za mnoge je v takem nesrečnem slučaju edina rešitev, da se večno ne pogube — popolni kes. — Med temi je bilo tudi kakih 20 Slovencev . . .

Katoliška ljudska zveza se je ustanovila na Ogrskem. Število članov je v kratkem času poskočilo od 10.000 na 12.000. Veselo znamenje za deželo, ki stoka pod jarmom židovstva!

Knez — župnik. Dne 14. novembra t. l. je bil v Velikem Sibirju na Ogrskem ustoličen z veliko slovesnostjo za župnika knez Hohenlohe. Cerkveni obred je izvršil župnikov sorodnik škof Majlath, rodom grofovskega stanu.

Škofje v Nemčiji, zbrani v mestu Fulda, so izdali za advent temeljito, globoko premišljeno, pretresljivo pismo zoper naraščajočo nenravnost v nemških deželah. List je velepomemben in kolkortoliko veljaven tudi za naše žalostne razmere, zato ga bomo prilično, v glavnih obrisih vsaj, skušali objaviti v »Bogoljubu«.

† **Škof Franc Marija Doppelbauer.** Dne 2. decembra je umrl v Lincu ondotni škof Doppelbauer, znamenita osebnost med avstrijskimi škofi. Dne 27. novembra je prejel sv. zakramente za umirajoče pri popolni zavesti. Klečal je na golih tleh, molil glasno apostolsko vero ter prejel z vsem spoštovanjem in z iskreno pobožnostjo sv. popotnico. Ko je bil maziljen v svojem naslonjaču s sv. poslednjim oljem, je imel na okrog sebe zbrane kanonike in duhovnike ganljiv nagovor, pri katerem pač ni ostalo nobeno oko brez solza.

Po domovini.

Visoko odlikovanje. Sv. oče Pij X. so imenovali veleč. g. bogoslovnega profesorja dr. Aleša Ušeničnika svojim komornikom. Velezslužnemu gospodu monsignoru vsakdo iskreno častita.

Izpremembe v ljub. škofiji. Premeščen je č. kapelan Bertold Baterl iz Kostanjevice v Sostro. — Nameščen i so čč. gg. Janez Kovač v Stari log, Janez Klemenčič v Kostanjevici in Jožef Lavtar v Železnikih. — Župnija Sv. Trojica je podeljena č. g. Frančišku Vidmar, kapelanu v Krškem. — Kanonično umeščen je bil na župniju Senožeče č. g. Frančišek Oranič.

g. kapelan Bert. Bartel iz Kostanjevice v Sostro. v Adlešičah, Konrad Texter, župnik v Višnji gori.

Tridnevica za može je bila 6., 7. in 8. decembra v nunski cerkvi v Ljubljani. Na praznik Brezmadežnega Spočetja je bilo skupno sv. obhajilo, pri katerem je bila lepa vrsta samih moških, kar je bolj redka, pa tem bolj lepa prikazen. Med njimi je bilo tudi mnogo ljubljanskih telovadcev.

Pogumni telovadci. Po vseh župnijah, kjer imajo telovadne odseke, so telovadci na ta lepi praznik pristopili k **skupnemu sv. obhajilu**. To je gotovo nekaj posebno lepega in hvalnega! Ti

Na poti v Nazaret. (Po španski legendi.)

Povodom cesarjevega jubileja so bili odlikovani sledeči gg. duhovniki ljubljanske škofije: Komturni križec Franc Jožefovega reda je dobil generalni vikarij J. Flis v Ljubljani. Viteški križec Franc Jožefovega reda so prejeli čč. gg.: Fr. Dolinar, dekan v Ribnici, p. Placid Fabiani, frančiškanski provincijal v Ljubljani, Fr. Kummer, dekan v Stari Loki, Fr. Povše, kanonik v Novem mestu, Fr. Schweiger, dekan v Leskovcu. — Zlati zaslužni križec s krono so dobili čč. gg.: J. Ažman, župnik in duh. svetnik v Gorjah,

fantje, ki so tako pogumni v svojem nastopu, niso storili še tako pogumnega koraka kakor je bil ta. To je res upanje boljše bodočnosti med našo mladino: namesto sirovosti stopa omika, namesto razdivjane prevzetnosti krščanski ponos, namesto razuzdanosti pobožnost. Tako naprej!

»Župnijskim voditeljem Dejanja sv. Detinstva« se naznanja, da bo letno poročilo kmalu dotiskano ter se bo potem takoj razposlalo. Ker nekateri gg. voditelji pošljejo nabrane doneske še-le po novem letu, ne bo moč dotičnih svot

objaviti v tem izkazu. S koncem decembra se namreč zaključijo računi za tekoče leto, drugo se zapiše na račun leta 1909.

Opozarjajo se čč. gg. voditelji tudi na pravilo, ki se glasi: Vsako leto se bereta v duhovnijah, v katerih je vsaj 144 udeležnikov, dve sv. maši, in sicer: 1. Ob Božiča do Svečnice katerikoli dan za vse žive udeležnike ena sv. maša; 2. od druge nedelje po Veliki noči do konca maja katerikoli dan ena sv. maša za rajne udeležnike. (Stipendij se poravnava iz doneskov.)

V Ljubljani opravi za mestne deležnike »Dejanja sv. Detinstva« zapovedani sv. maši škofijski voditelj in sicer za žive deležnike na sopraznik Nedolžnih otročičev v uršulinski cerkvi, kjer je isti dan popoldne ob štirih tudi nagovor o delovanju svetega Detinstva in o potrebi misijonskega delovanja. Po govoru se izvrši na slovesen način zaukazani blagoslov mladine in se opravijo litanije z blagoslovom.

Opozarjamo ljubljanske deležnike na to sv. opravilo že zdaj ter prosimo osobito starše, naj opomnijo svojo deco, da ne zamudi lepe pobožnosti, ki je namenjena mladini in ki se bo pravočasno oznanila tudi po ljubljanskih župnijskih cerkvah.

Duhovnikom, ki vodijo, oziroma širijo »Dejanje sv. Detinstva«. Nove ugodnosti, ki jih je sv. stolica dovolila duhovnikom, dobrotnikom ali sotrudnikom pri »Dejanju sv. Detinstva«.

Ponižna prošnja.

Sv. oče!

Generalni vodja »Dejanja sv. Detinstva« priporoča v globoki ponižnosti Vaši Svetosti tole prošnjo:

Z ozirom na množične potrebe po katoliških misijonih, ki jih podpira ali vzdržuje naše »Dejanje«, z ozirom na stisko in težavne razmere v nekaterih katoliških deželah, kjer je le z mnogimi težavami in žrtvami možno doseči nekoliko podpore za prepotrebno »Dejanje sv. Detinstva«, bi bilo želeli, da bi se gorečnost duhovnikov, ki sodelujejo pri tem dejanju in ki na njih ramah sloni obstoj in razvoj »Dejanja sv. Detinstva«, poplačala, utrdila in okrepila z novimi duhovnimi ugodnostmi.

Radi tega si drznem prositi v vsej ponižnosti, Vaša Svetost naj blagovoli milostno ugoditi sledeči prošnji:

1. Vsakemu duhovniku, če je vodja ali član

osrednjega sveta, ali pa voditelj ene serije »Dejanja sv. Detinstva«, naj se prizna moč in pravica, da sme polagati vernikom »unica formula« štiri škapulirje: sv. Trojice, Brezmadežnega Spočetja, sedem žalosti in trpljenja našega Gospoda Jezusa Kristususa.

2. Vsem zgoraj naštetim duhovnikom, poleg teh pa še vsem onim, ki plačajo vsako leto znesek ene serije, ali pa tolikšen znesek, da so dosmrtni člani, naj se dovoli pravica, da zamorejo (z dovoljenjem svojega škofijskega ordinarijata) podeliti molekom, ki jih blagoslove, samo z znamenjem sv. križa odpustke, znane pod imenom »Križarski odpustki« (pravica, ki je bila naklonjena že 1. februarja 1908. duhovnikom, udeleženi pri delu za razširjanje sv. vere).

Rescript

Ex Audientia Diei 12. Maii An. 1908.

SSmus D. N. Pius PP. X. audita relatione huius supplicis Libelli per infrascriptum Card. Operis Protectorum facta, annuere in omnibus pro gratia dignatus est, juxta petita. *)

Vincentius Card. Vannutelli.

L. † S.

Reverenter visum et in Dioecesi nostra usui datum.

Parisiis, die 20. Mai 1908.

† Leo Adolphus,

Archiepiscopus Parisiensis.

* * *

Za slovenskega otroka. Družba sv. Mohorja je v svoji slavnostni seji dne 28. novembra sklenila dati kot jubilejni dar »za slovenskega otroka« svoto 15.000 kron, in sicer za koroško šolsko društvo 6000 K; za Družbo sv. Cirila in Metoda 2.000 K; za šolske sestre v Mariboru 2.000 K; za Šolski dom v Gorici 1.000 K; za Marijanišče v Ljubljani 1.000 K; za Salezijanski zavod v Rakovniku 1.000 K; za Dijaško kuhinjo v Celju 500 K; za Dijaško kuhinjo v Celovcu 500 K; za Dijaško kuhinjo v Mariboru 500 K; za Dijaško kuhinjo v Ptujju 500 K.

Tristoletnica v Sebenjah. Majhna in neznatna je sebenjska cerkva; saj jo komaj opaziš med gostim drevjem, ko se pelješ iz Jesenic proti Bledu. In ta majhna in neznatna cerkva je praznovala letos tristoletnico svojega obstanka. Sezidala jo je grofinja Ana Marija Lenkovič, posvetil jo je pa tedanji ljubljanski škof Hren.

*) Druge že poprej dovoljene pravice so našteje v knjižici: Nauk v »Dejanju sv. Detinstva«. Dobi se na zahtevo pri škofijskem voditelju A. Čadež-u.

V spomin na ta dogodek so prihiteli v nedeljo, dne 22. novembra 1908. naslednik škofa Hrena, naš Anton Bonaventura v faro gorjansko. Ljudstvo je ta dan v obilnem številu pristopilo k sv. zakramentom, ker je Rim dovolil za ta dan popolni odpustek vsem, ki prejmejo sv. zakramente in v Sebenjah molijo na papežev namen, vsem drugim, ki s skesanim srcem obišejo te cerkev, pa nêpopolni odpustek. Še večje je bilo pa število vernega ljudstva pri procesiji, ki je šla iz Gorij v Sebenje. V Sebenjah je bila zunaj na prostem škofova pridiga, ki jo je poslušalo do dva tisoč vernega ljudstva iz okolice. Marijine družbe in druga društva so bila jako številno zastopana. V cerkvi je pa sledila po pridigi slovesna pontifikalna sv. maša, pri kateri je asistiral sosedna duhovščina.

V spomin na ta dan smo prejeli sledeče pesniške vrstice, pisane z roko kmečkega dekleta:

Viharne čase ti si že prestala,
odkar grofinja te je pozidala;
Minula dolga so stoletja tri,
odkar sebenjska cerkev že stoji.
Grofinja blaga, tukaj zdaj počivaš
in v Bogu spavaš, rajske sanje snivaš;
na tvojem grobu pa slovenski rod
praznuje danes tristoletni god...
Da verna je slovenska domovina,
nam pričaj, cerkev, tvoja zgodovina!
Zato pa cerkvi prijazna naj stoji
stoletja še in še stoletja tri!

Iz Kozjega na Štajerskem. Kakor se je po vesoljnem katoliškem svetu obhajal zlatomašniški jubilej papeža Pija X. 16. listopada, tako tudi pri nas. Ob 9. uri je bila slovesna sv. maša, katere se je udeležila cela župnija. Slovesnost se je končala z zahvalno pesmijo »Te Deum« med pokanjem topičev. — Dne 2. grudna smo pa prav slovesno obhajali jubilej Frančiška Jožefa I. Že pred ta večer je bil trg v praznični obleki; hiše so bile vse v cesarskih in slovenskih zastavah, nebroj lučic iz oken je žarelo dolgo v noč in razsvetljevalo trg. Topiči so gromeli, da je bilo veselje. — Približuje se zopet čas k pristopu

k družbi sv. Mohorja. Zglasite se prejkoprej pri svojih poverjenikih. Naj nas bode še večja armada, kakor nas je letos! Pa tudi na druge katoliške liste ne pozabite zdaj ob novem letu. Naročite si obilo »Bogoljuba«, »Domoljuba«, »Cvetja«, »Našega Doma«, »Slovenskega Gospodarja« in kdor še more, pa dnevnik »Slovenec«. Za par kronic bodete imeli dovolj poštenega berila ob dolgih zimskih večerih in ob nedeljah.

Ptujska okolica. V vasi Velovlak župnije sv. Petra in Pavla v Ptujju je bila spret prenovljena Marijina kapelica. V nedeljo, 8. novembra, so jo popoldne blagoslovili častiti domači gvardijan. To kapelico so dali postaviti in letos prenoviti vneti vaščani. Že na predvečer so naznanjali gromoviti strelji iz topičev, na dan blagoslovljenja je bila cela vas vsa okrašena z slavočkami in napisi, vse v slovenskih zastavah. Vri Velovlječani so že od nekdanj na zelo dobrem glasu. Že rajni milostljivi gospod knezoškof, ko so birmovali po ptujski dekaniji, so srčno želeli videti to vas. Iz te majhne vasi je bilo tedaj 10 častitih gospodov duhovnikov; ta čast je zelo veselila knezoškofa. Vse te veleč, gg. duhovnike krije že mati zemlja. A vaščani so še zmiraj veseli in ponosni na visoki obisk.

Ptuj. V samostanski cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptujju so krasno in veličastno obhajali devetdnevno na čast preblažene Device Marije. Vsako jutro so imeli krasen govor, potem peto sv. mašo. Sredo, dne 2. decembra, so tudi v govoru se spominjali 60-letnice vladanja našega cesarja. Na praznik prečistega Spočetja so krasno razlagali o tem Marijinem prazniku, omenili, da je letos jubilejno leto več različnih jubilejev, pa najlepši jubilej je 50-letnica Marijinih prikazni v Lurdu. Za spomin za to leto si naj vsak seboj vzame podobo lurške Matere božje. Med sv. mašo je bilo skupno sv. obhajilo deklet Marijine družbe in Marijinih častilcev. Popoldan pa je bil slovesen sprejem novih družbenic v Marijino družbo. Dekleta Marijine družbe so se tudi spominjale desetletnice ustanovitve Marijine družbe.

Nove knjige.

14 božičnih pesmi za mešan zbor. Zložila P. Angelik Hribar in P. Hugolin Sattner. Drugi pomnoženi natis. Cena partituri 2 kroni, vsak glas 50 vin. V Ljubljani 1908. Založila »Katoliška bukvarna«. Natisnila »Katoliška tiskarna«. —

Ker se bliža Božič, se pevskim zborom nudi primerna zbirka lepih pesmi.

Šola sv. pisma pride prihodnjič.

Našim Marijinim družbam.

Kaj se imamo najprej pogovoriti.

Vidite, tukaj-le imate vi zdaj svoj kotiček, otroci Marijini. Tukaj-le bomo lepo sami med seboj, ločeni od drugih, da se lažje pogovorimo, kaj je ravno vam v vaših razmerah posebno potrebno.

„Beli prapor“. Zakaj tako? Bela barva je, kakor znano, barva čistosti, nedolžnosti in torej barva Marijina. „Prapor“ pa pomeni oboje: zastavo in bandero. Ker mnogi trde, da je za Marijine družbe kot cerkvene družbe bolj primerno bandero kakor zastava, drugi imajo zopet rajši zastavo, zato naj bo „prapor“, ki ustreza na obe strani, da se ne bomo o tem pričkali. — „Beli prapor“ je toliko kakor „Marijina zastava“; to pa pomeni družbe Marijine.

Iz tega pa sledi, da se boste tudi vi za »Bogoljuba« še bolj zavzeli kot doslej. Pravilo med vami mora biti: **»Noben družbenik brez družbenega glasila!«** To pravilo so postavili lani na velikem shodu Marijinih družb v Lincu, in to veljaj tudi za nas! Noben družbenik brez družbenega lista! In ta je za vas »Bogoljub«.

Storiti boste morali še veliko več za razširjenje »Bogoljuba«, kakor do zdaj. Zakaj do tega, da bi vsak družbenik imel »Bogoljuba«, še veliko manjka. Gotovo vas je na Slovenskem 50.000; naročnikov naših pa le 15.000, in med temi gotovo mnogo takih, ki niso v Marijini družbi. Če bi bilo tudi 10.000 naročnikov-družbenikov, bi imel šele vsak 5. »Bogoljuba«. Torej petkrat bi se moralo povzdigniti število med vami samimi

— ne glede nato, da ga lahko razširite tudi med drugimi, ki niso v družbi. Ko bi bili vi vsi pravega duha in poguma, bi imel »Bogoljub« v novem letu 50.000 naročnikov.

Zdi se mi, da vi še ne znate prav agitirati. Treba bi bilo poslati v vsako vas po enega socialdemokrata, da vas to nauči. To bi vi videli, kaj se pravi gorečnost, podjetnost in požrtvovalnost! Povejte mi enkrat, zakaj se vi za dobro reč ne morete toliko vneti, kakor se ti služabniki hudobnega duha vnamajo za svojo hudobijo?! Vi se daste oplahiti od vsake besedice, se strašite vsake težavice; socialdemokrat se da desetkrat ven vreči, pa enajstič ne miruje in še poskuša. O, da bi mi imeli toliko ognja, toliko vztrajnosti in neugnanosti, koliko bolje bi bilo z dobro rečjo med nami!

Toda mnogi niti ne poskušajo ne, kaj dobrega storiti. Vsako leto se oglasi samo kakih trideset takih, ki so zaslužili nagrado s tem, da so dobili nekaj novih. To je komaj od vsake desete družbe eden. Kje pa je onih devet desetink družb, od katerih se ni ne eden našel, da bi bil to malenkost dosegel?

Je nekaj družb — pa le malo — pri katerih je število naročnikov skoro tako veliko kakor udov. Pri drugih pride šele na deset udov eden naročnik. Smemo reči, da po številu naročnikov »Bogoljuba« lahko merimo in presodimo gorečnost in notranjo vrednost družbe.

Da bo vaše delo ložje, prosite duhovnega voditelja, naj list v cerkvi priporoče. Gospodova beseda namreč ima veljavo, in mnogi še nanjo veliko držé. Ko bo tako vam pot pripravljena in olajšana, idite vi na delo. Pa ne kar brez reda! V vsaki družbi naj se osnuje **odsek** za to, to je odbere in združi naj se nekaj udov, da si to delo med seboj razdelé in ga izpeljejo. O teh odsekih bomo še večkrat govorili. Najprvi in najpotrebnejši je pa odsek za razširjanje dobrih časnikov, predvsem družbenega glasila. Če ima predstojništvo redne seje, kakor je pravilno, naj se odsek izvoli pri seji predstojništva; če seje v tem času ni, naj se pa kar tako sestavi.

Člani odseka naj si razdele posamezne ude, vasi, kraje, hiše . . . Ni mogoče, da bi se na ta način ne napredovalo. — Mi bomo pa potem videli, kje je večja gorečnost doma; primerjali bomo število udov vsake družbe s številom naročnikom; in to bo pokazalo, kje se v družbi giblje in suče in dela, in kje se — drema in počiva . . .

Veselo nas bi pa tudi, če pride odkod kako poročilo, kako se vam je pri tem delu godilo in kako posrečilo; vi, ki se vam bo dobro obneslo, boste sami radj povedali, koliko se je število naročnikov približalo številu udov družbe. Sporočite tudi, koliko ste dosegli tudi pri drugih zunaj družbe.

Sploh poročajte semkaj, kako kaj pri vaši družbi. Dopisi o Marijinih družbah bodo pa odslej morali biti ločeni od drugih dopisov. Ako pa pišete, ne poročajte praznih reči, ki drugih ne zanimajo. Ne pišite dolgih poslovil in zahval duhovnikom, ki so šli od vas; ker tega gospodje sami ne marajo; prav pa je, da se jim doma lepo zahvalite. Ne pišite pa tudi več o dekletih, ki so umrle in ste jih lepo pokopali. Tega je že preveč in se prevečkrat eno in isto ponavlja. Da ste jo spremili z zastavo,

da ste ji na grobu zapeli itd., to že vse vemo. Tudi takih dopisov poslej ne bomo več sprejemali, če ne bo kaj posebnega. — Sploh ne pišite stvari, ki zanimajo samo vašo faro, drugih pa ne.

Pišite marveč to, kar je drugim v spodbudo. **Pišite, kako delate**, kako se v družbi gibljete, v čem se kaže vaš napredek, kaj ste dobrega vpeljali, slabega odpravili ali v družbi sami ali v fari sploh. To so reči, ki nas zanimajo, in komu kaj koristijo.

Najprvo vaše delo tedaj je razširjanje časnikov, razširjanje »Bogoljuba«. Dru-go pa pride za tem. Če v tej reči ne boste nič ganili, gotovo je, da v drugih tudi ne boste.

Posebno moramo poživiti še mladeniške družbe. Zato, mladeniči, tudi vi pišite, kako in kaj delate. Spodbudni dopisi iz raznih krajev bodo dramili tudi tiste, ki nimajo pravega življenja. In teh je žalibog mnogo! Te moramo vzdigniti iz njih mrtvila. Poročajte fantje tudi vi, koliko jih med vami ima in bere »Bogoljuba«.

Naznanimo vam tudi že danes, da bo tisti shod, ki se nam je lani ponesrečil, letos na **binkoštni ponedeljek**, ki bo zadnji dan majnika, — prav pripraven dan. Ali v Ljubljani ali na Brezjah, to se bo šele odločilo. Najbrž na Brezjah. — V svojih dopisih lahko izražate tudi razne želje, ki jih imate. Pišite torej, kje imate rajši: na Brezjah ali v Ljubljani? . . .

Tako, zdaj razumete, kaj ne, otroci Marijini, kaj je prva vaša naloga, pa čemu je odločen ta-le vaš kotiček. Radovedni smo, kak uspeh bodo imele naše besede.

Vesel Božič in prav veliko apostolskega duha vam želi

uredništvo »Bogoljuba«

in

Osrednje vodstvo Marijinih družb za lj. šk.

Marijin otrok pred nebeškimi vrati.

Otrok Marijin zvest umre,
vesel do rajskih vrat dospe.
»O sveti Peter, le odpri,
otrok Marijin tu stoji,
svoj zemski tek je dokončal,
bi k mami se rad podal.
Odpri zdaj sveto mu nebo,
da gledal tam jo blažen bo!« —
Pred vrati čaka in stoji,
korake sliši — se mu zdi;
ključar nebes, svet' Peter gre,
na vratih okence odpre:
»No, kdo si, duša, in odkod
te semkaj je privedla pot?« —
»Marijin sem otrok priprost, —
o spusti v rajsko me radost,
saj raj je božja Mati mila
otrokom svojim oblubila! —
Prihajam iz Slovenskega,
Mariji ljudstva zvestega . . .
Pa včeraj sem se poslovila,
v raj k Materi se napotila.
O daj siroti ubogi zlata
odpreti meni raja vrata!«
Pa Peter pravi: »Veš, v nebo
se pa ne pride kar tako!
Če misliš to, se goljufaš,
pač slabo Petra ti poznaš.
Odkod da si, to naznanilo
me je sicer razveselilo:
Prav veren narod tam živi,
Marijo ljubi in časti,
v družinah so podobe njene
najlepši kras priproste stene,
in skupno moli rožni venec
za božjo slavo vnet Slovenec;
Marijine kako lepo
tam družbe vedno bolj cveto —
pa tudi v njih se plev dobi,
brez trnja rože najti ni!
Zato se moraš izkazati
in mi na vse odgovor dati;
svoj potni list najprej pokaži!«
»Sprejemnico« zdaj brž odpre:
»To potni list v nebo mi je.
Tu pisano stoji, le beri,
da se prav nikdar ne primeri,
da bi nebes ne zadobili,
ki so Mariji se izročili.«
»Že dobro« — Peter je odločil —
»Da takle potni list velja,
se oporekati ne dá!
V zapisnik del grem še pogledat,
potem pa pridem ti povedat,
kako bo, duša, šlo s tebo.« —
In skoro vrne se nato:
»Veliko ni v njem dobrih del,
pa Jezus voljo je sprejel,
sadove truda in trpljenja
zapisal v knjigo je življenja.
Mi moreš še kaj več naštetji,
da lažje bo nebo odpreti?«

»Le to, da bil mi stud je greh,
da božjo voljo v vseh rečeh
sem res spolniti se trudila,
kot me Marija je učila.
In dičila sem se edino
z nebeške Matere svetinjo;
na svetu nič mi dražje ni,
jo ljubim bolj kot srčno kri,
in vse srebro in vse zlato
ne dá primerjati se ž njo:
To je ves kinč mi in lepota,
bogastvo moje, moja dota.
Marija mati mi jo dala,
ko me za hčerko je izbrala.
Pekel, nebó na tem spozna,
da laž sem res Marijina.«
In Peter zdaj se omeči,
ves ginjen briše si oči,
odpre takoj na ves stežaj
oboja vrata v sveti raj:
»Le pojdi k mamki, hčerka zvesta,
presrečna Jezusa nevesta!«
Kot ptičica v nebo zleti.
Pa čuj! Kaj iz nebes odmeva,
Kdo pesem rajsko to prepeva?
In bliže, bliže, čuj, doni —
o glej, v bliščechi rajski zori
prihajajo nebeški zbori;
obleka njih je snežnobela
in plašči modri kot nebo,
svetinje sredi prs žaré
in lilije v rokah blesté;
Marijini otroci so,
po svojo sestrico gredó!
Med zbori pa Kraljica raja,
Gospa milobna vsa prihaja,
z nebeško slavo je oblita,
krog glave venec zvezd se svita,
nebeško milo nie oke,
njen glas kot petje angejske,
roke pa čiste ji držé
premilo božje Detece.
Otrok zavzet pred raja vrati
osrečen k Materi gre zlati.
Poklekne — in besedo jedno
zdaj šepne kot je molil vedno:
»Oj, z milim Jezusom nam zdaj,
svoj blagoslov, Marija, daj!«
Marija skloni se ljubkó:
»Si vendar, dete, mi prišlo!
Od truda, dela zemskih dni
pri meni zdaj se odpočij!
Na vek boš uro blagrovala,
ko si srce mi darovala,
nedolžnosti deviški cvet
prinesla mi pomladnih let! —
In kar takrat si oblubila,
natanko vse si izpolnila,
ni zvalil te minljivi svet,
ni strl vihar nevarnih let,
ker v srcu moja si podobo
hranila čisto z vso zvestobo,

radostna in pobožna vsa,
res prava hči Marijina!
Zato te čaka zdaj plačilo:
pri meni bodeš, dete milo! —
To reče Mati. Spet se zlata

zapro za enkrat rajska vrata
in s sestrico v nebeški dvor
odplove ves Marijin zbor.
Otrok in Mati skupaj zdaj
ostala bosta vekomaj.

Opomba. Pesnica, ki je to pesem zložila, naj se še enkrat oglasi, ker nimamo njenega imena. Uredništvo

Sv. Stanislav Kostka.

Ni ga skoro svetnika, primernejšega, da bi se našim Marijinim družbam stavljal v zgled, kakor je sv. Stanislav Kostka. Bil je jako ljubezniv svetniček, umrl v cvetoči dobi osemnajstih let, najboljši sin Marijin. Mnoge naše mladeniške družbe ga imajo za svojega (drugega) patrona. Poleg tega je on tudi slovanskega rodu — Poljak — in zato nam še bližji in še bolj prikupen.

Naj bi naši Marijini otroci njegovo življenje pazljivo prebirali in marno poskušali hoditi po njegovih potih, — potih nedolžnosti, pobožnosti, sinovske vdanosti do nebeške Matere in goreče ljubezni do Jezusa v presvetem Zakramentu.

I. poglavje.

Rodbini Kostka in Kriski.

Zadnje dni mesca oktobra leta 1550. je bilo malo mestece Prašnice, ki je ležalo v nekdanji kneževini Mazovija in enakoimenski škofiji Plock, priča nenavadnega praznika. V župnijski cerkvi sv. Adalberta so krstili drugega otroka, s katerim je Bog blagoslovil zakon Janeza in Marjete Kostka.

Janez Kostka iz Rostokowa, poveljnik v Cakrošimu, je bil zelo veljaven plemenitaš v vsej okolici; Marjeta pa, hči iz hiše plemičev Kriski, je bila zaradi svoje pobožnosti mnogim v zgled. Mnogoštevilni sorodniki in prijatelji so prihitali od vseh strani, pa tudi prebivavci mesta so hoteli biti deležni veselja plemenitega gospoda. Med množico je bilo tudi malo deklet, Doroteja Zahonovska po imenu, hči nekega mestnega svetovalca v Prašnicah. Ves čas je pazljivo sledila svetemu obredu in nji se moramo zahvaliti za okoliščine, ki jih hočemo tukaj omeniti. Župniku dotičnega okraja je stregel kaplan Albert Kurek. Gotovo takrat ni mislil, da bo moral čez 80 let, četudi že kot stoidesetleten starček, dajati odgovor o današnji slavnosti, kot predsednik mansionarjev v Čihanovi, ko se je šlo za to, da se danes krščeni otrok prišteje med blažene.

Krstil ga je župnik Janez Donikowski ter mu dal na željo starišev ime Stanislav; to ime je bilo v rodbini Kostka navadno. Po cerkvenih

opraviilih vzame boter, Andrej Radzanowski, otroka hitro v naročje ter ga nese pred veliki oltar. Tu položi malega Stanislava na stopnice, povzdigne roke k Bogu ter ga daruje v pobožni molitvi službi Gospodovi. Še pred njegovim rojstvom je videla mati v sanjah na svojih prsilt z ognjenimi črkami zapisano ime Jezus; sama in njen duhovni oče sta bila prepričana, da je to znamenje, da je Bog otroka, ki ga je ravno obudil k življenju, izvolil, da mu prav posebno služi in ga časti. Tega pa tudi ni dvomil nihče, kdor je videl, kako je boter malega Stanislava, pač po nekem višjem nagibu, na tako nenavaden način posvetil Bogu.

Rodbini Kostka in Kriski sta bili na Poljskem zelo veljavni. Rodbina Kostka je izvajala svoj rodovnik od Jastšenebica, spremljevalca Leh, ki je kakor se pripoveduje, ustanovil Poljsko. Neki potomec Jastšenebica je za vlade Boleslava Drznega vsled udanosti do kralja spremljal svoje prvotno ime ter se imenoval Boleslav. Drugega zopet so imenovali zaradi njegove pobožnosti »Pobožnega«; in to ime je potem sprejela cela družina. Nekoč naleti član te rodbine na nekem pohodu na sovražnike krščanstva. Čeprav je bil zelo oddaljen od svojih bojnih tovarišev, pobožni vitez vendar ni mogel krotiti svoje bojaželnosti, ker je slišal, kako so sovražniki mučili Odrešenika. Mnogo sovražnikov je že pobil s svojim mečem, ko so tovariši šele zvedeli, da je Pobožni od sovražnikov hudo stiskan in mu prihitali na pomoč. Največjo slavo je dosegla ta veja rodbine Kostka sredi 16. stoletja. Peter Kostka je bil škof, Stanislav poveljnik, pozneje pa palatin v pokrajini Kulm. Po Stanislavovi smrti je postal Nikolaj IV. Kostka kulmski palatin, Jurij tamošnji vojni poveljnik, pozneje palatin v Marienburgu. Janez, sin poznanskega palatina Krištofa, je bil opat v Olivi, Nikolaj opat v mestu Pelpin, Stanislav, stric sv. Stanislava, pa finančni minister pruski; in oče sv. Stanislava je bil imenovan za poveljnika v Cakrošimu.

Janez, edini moški član rodovine Kostka, je bil do leta 1574. poveljnik v Gdanskem, nato pa

palatin v Sandomirju. Poznali so ga daleč naokoli in njegovo ime je slovelo ne samo doma, ampak tudi pri tujih narodih. Ko je zbežal Henrik iz francoske rodovine Valois (Valoá), so ga kandidirali vitezi poleg Andreja Tenčinskega za poljskega kralja; pa tudi turški sultan Selim ga je priporočil. Toda njega ni premotil kraljevi blišč ter je raje glasoval za Štefana Batori. Tudi njegova žena Zofija, rojena Odrovonš, hči zadnjega mazawskega kneza, je prezirala kraljevo krono; dosegla bi jo bila lahko že preje, če bi se bila hotela poročiti z Avgustinom Sigmundom. Težko bi bil našel med poljskimi in litvanskimi rodbinami katero imovitejšo, ki bi ne bila s Kostka bolj ali manj sorodna. Da, še celo z vladarsko rodovino Batori jih je družila ozka rodbinska vez.

Nič manj odličnega mesta v poljski zgodovini pa ne zavzema rodovina Kriski, iz katere se je porodila Marjeta Kostka, mati sv. Stanislava.

Že v starih časih so imeli Kriski sedež in glas v vel. zboru; in palatini v Plocku so bili člani rodovine Kriski. Marijeta je imela dva brata. Starejši Adalbert je služil kot podkomornik v Plocku, ter se večkrat kot poslanec proslavil pri papežu, cesarju Ferdinandu in pri kralju Filipu II. Mlajši brat Stanislav, mazovijski palatin, je bil oče velikega kancelarja Feliksa Kriski, ki je zaradi svoje zgovornosti in drugih vrlin slovel po Poljskem daleč naokoli. Najbolj ponosni pa so bili Kriski na sorodstvo z rodbino Odrovonš; šteli so si vsi v čast, da je bil veliki deželni varuh Poljski sv. Hiacint, njih prednik in sorodnik. Globokovernna družina je bila prepričana, da veliki svetnik čuva v nebesih nad njo; zato se je pa tudi v vseh stiskah in težavah zatekala k njemu. Kakor je bila na Poljskem navada, da si je vsaka družina izbrala svetnika, ki ga je med vsemi najbolj častila, tako so izbrali Kriski svetega Hiacinta, ki jim je bil na zemlji soroden. (Dalje.)

Najdražji okrasek.

»Danes bodo pri sosedovih postavili vso hišno opravo na cesto, ker ne morejo plačati stanarine; manjka jim dvajset kron. Kje bo našla zdaj uboga družina zavetja?« Tako je slišala govoriti Ana, ko je šla zjutraj v pisarno. Sede k pisanju, a danes ji kar ne gre izpod rok. Venomer ji roje po glavi besede: dvajset kron jim manjka — pregnani bodo; ubogi ljudje! Zdajci prime družbeno svetinjo, ki ji visi okrog vratu in pravi: »Marija, moja Mati, povej, kako naj pomagam tem ljudem!«

Ura je poldne. Ana se opravi, da pojde domov. Ogrne plašček čez ramo in ga hoče zapeti z zlato brožo. Od svoje stare matere jo ima za spomin. Kako se lesketa, kako se sveti dragocen kamenček v nji! Zdajci ji šine kakor blisk v glavo misel: Kaj, ko bi pro-

dala to brožo — gotovo dobim zanjo dvajset kron in — ravno toliko manjka ubogi družini. A za spomin jo imam. Hud boj se vname v njeni duši. Kaj naj stori? Zdajci ji pade pogled na Marijino svetinjo in pogumno vzklikne: »Rada darujem brožo, saj je svetinja moj najlepši, najdražji okrasek.«

Urnih korakov odide k zlatarju in proda svoj edini nakit — zlato brožo. Srce ji utripuje od veselja, ko pošlje ubogi družini štiri-deset kron, katere je dobila za brožo.

Zvečer kleči Ana pred svojim Marijinim oltarčkom. Premišlja, kako je preživela dan. Danes ji napolnjuje dušo neizmerno veselje. Kako lahko pogreša svoj okrasek, ki ga je prodala! Saj je — in ostane njen največji zaklad — Marijina svetinja.

Kako se gibljemo.

V Mengšu so imeli na praznik Brezmadežnega Spočetja **izredno slovesnost**. Zastavi mladeniške Marijine družbe, ki je spremljala in vodila romarje v Lurd, so pripeli **spominski trak** na to. To se je tudi spodobilo; nobena zastava nima te časti, da bi bila storila tako dolgo in ime-

nitno pot. K slovesnosti so povabili urednika »Bogoljubovega«, ki je pozdravil zastavo kot dobro znanko, potem pa v enournem govoru govoril staršem in družbenikom o pomenu in dolžnostih Marijinih družb. — Po cerkveni slovesnosti je bilo v društveni dvorani predavanje o t r e z -

nosti, ki je rodilo takoj dokaj obilen sad: **vpi-salo se jih je 23 na III. stopinjo družbe treznosti (popolni abstinentje), 53 pa na II.** Mnogo sejih pa še bo, ker se jim je ta dan zaradi pozne ure domu mudilo. — Takih popoldnevov si še več želimo. Kje se bomo pa prihodnjič videli ob podobni priliki? Kje želite? . . .

Dekliška Marijna družba v Križankah. Vseh članic šteje družba 290. Z malimi izjemami se večina prav pridno udeležuje družbinih shodov vsako prvo nedeljo v mesecu, ravno tako tudi družbinih sv. maš prvi torek v mesecu. Pri teh oskrbe družbenice same cerkveno petje. V poletnih mesecih je imela družba sv. maše na Rožniku. Družba se je po svoji prednici gdč. Kačarjevi in še po par zastopnicah udeležila prvega slovenskega romanja k Brezmadežni v Lurd. Papeževega jubileja pa so se članice dejansko spominjale s tem, da so nabrale kot Petrov novičič 124 kron. — Po posebnem odposlanstvu z zastavo se je udeležila družba lepe slovesnosti na čast Brezmadežne v Sostrem pri Ljubljani in po odposlanstvu ustanovitve nove Marijine družbe na Viču pri Ljubljani. — 23. avgusta je priredila družba romarski izlet k božjepotni cerkvi v Cerngrob pri Stari Loki. Lepo število članic se ga je udeležilo. Nagajal nam je sicer nekoliko dež, a kljub temu smo se vrnili dobre volje, k čemur so mnogo pripomogle vrle Marijine hčere starološke, ki so nas spremljale z zastavo in nam bile vodnice ves čas. Prvi sprejem v tekočem letu je bil 5. aprila. Tedaj je sprejel veleč. gosp. stolni kanonik Sušnik 11 kandidatinj v družbo, drugi sprejem se je vršil 6. decembra. Po navdušenem govoru č. g. p. Valerijana Učaka je sprejel č. g. p. subprior Pollak ob azistenci družbinega voditelja stolnega vikarja Potokarja in g. govornika p. Valerijana devet dobro pripravljenih deklet v družbo. Na dan Brezmadežne je družba obhajala svoj glavni praznik z govorom, sv. mašo in skupnim sv. obhajilom. — Omenim naj še družbine knjižnice, katero smo si napravili pred nekaj meseci. Imamo že blizu 100 knjig, katere članice kaj rade prebirajo. Tudi na »Bogoljuba« je večina naročena. Veselo dejstvo je, da je iz naše družbe že nekaj članic pristopilo k usmiljenkam. Ena izmed bivših odbornic pa jako marljivo deluje pri Marijini družbi dekliški v Zagrebu.

Sv. Jakob ob Savi. Dan veselja je bil za našo župnijo dan 6. avgusta t. l. Imeli smo celodnevno češčenje, in to prav slovesno, ker ob-

enem se je obhajal dan prvega sv. obhajila. Novoobhajancev je bilo 30. Imeli smo tri svete maše s pridigo; cel dan se je glasno molilo in vmes pelo, tako da je bila vedno napolnjena cerkev, da se je slišalo med ljudstvom: kaj takega pa še ni bilo nikdar pri nas. Verniki so prav v obilnem številu pristopili k sv. zakramentom. Na praznik Marijinega rojstva je bilo nanovo v Marijino družbo sprejetih 30 deklet, tako da šteje zdaj naša dekliška družba blizu 100 udov, res veliko število, če bi bile vse družabnice dobre in zveste hčere Marijine.

Javorje. Na našem novem pokopališču sta v kratkem času postavila kamnoseka Miklavčič in Finžgar iz Škofje Loke šestnajst krasnih nagrobnih spomenikov. Letos smo že pokopali 42 mrličev. Izredno veliko za našo župnijo. Najbolj me je na vernih duš dan ganila »Libera« na grobu France Miklavčič, katero je Marija kot svojo hčerko letos v dobi cvetoče mladosti k sebi poklicala. Bila je nadarjena deklica. Ob priliki birmovanja je bila določena za pozdrav presvitlega knezoškofa. Huda božjast jej je ude tako skrčila, da ni mogla sama v cerkev hoditi. Starši so jo večkrat nesli v podružno cerkev sv. Valentina, da je bila tam pri službi božji. Hudo bolezen je zelo potrpežljivo prenašala in se dobro na smrt pripravila. Med boleznijo je večkrat klicala: Nesite me v nebesa! Ob smrtni postelji tako dobrih otrok, kot je bila naša Francka, gotovo čaka angel, da ponese dušo v Marijino naročje.

Iz Lazov pri Planini. Dne 21. oktobra 1908. je umrla pri nas v Lazah pridna in zgledna hčerka Marijina, Marija Jernejčič, v starosti 20 let. Bila je ponižna in tiha deklica, da smo komaj vedeli tisti, kateri smo jo od blizu poznali, da med nami živi. Bila je naročena na »Bogoljuba«, katerega je z zanimanjem in pazno prebirala, rekla je tudi, da ji »Bogoljub« najbolj ugaja in veseli, rada je brala tudi druge nabožne knjige in časopise. Pridno se je udeleževala vseh pobožnih vaj, prejemanja sv. zakramentov, mesečnih shodov in sploh vse spolnovala, kar Marijina družba zahteva. Kakor pa je bilo vse njeno življenje bogoljubno in neomadeževano, tako lepa in spodbudna je bila tudi njena smrt. Gotovo je že v presrečni družbi Marijini v nebesih.

»Za naše fante« pride zopet prihodnjič in se bo nadaljevalo. Najprej bomo porabili še stare ostale dopise, potem šele nove.

Mesečni koledar za januar 1909.

Dan	Godovi	Celodnev. češč. pr. R. T.		Razne slovesnosti
		ljubl. škof.	lavant. škof.	
1 2	Petek Sobota Obrez. Gosp. (Novo leto) Makarij, opat.	Trnovo Ljublj. Dobrova p. Kr.	Sv. Pankrac v Starem trgu.	
3 4 5 6 7 8 9	Ned. Pondelj. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota Genovefa, devica. Tit, škof; Izabela, kraljica. Telesfor, papež-mučenec. Razgl. G. (Sv. trije kralji). Valentin, škof. Severin, opat; Bogoljub, muč. Julijan in Bazilsa, muč.	Babno polje. Planina p. Cerkn. Javorje pri Litiji Sv. Trije Kralji. Stari log. Mozel 1/2 Mek. 1/2 Rep.	Sv. Martin v Slov. Gradcu. Sv. Elizabeta. Bolnišnica. Sv. Janez. Sv. Danijel.	
10 11 12 13 14 15 16	Ned. Pondelj. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota 1. po razgl. G. Pavel I, papež. Higin, pap.-muč.; Božidar. Arkadij. Veronika, devica. Hilarij, škof; Feliks iz Nole. Pavel, puščavnik. Marcel, papež.	Begunje p. Rad. Olševk. Morovec. Trnje. Unec. Podzemelj. Sora.	Sv. Miklavž. Sv. Ilj nad Turjakom. Sv. Vid. Sv. Jakob. Sv. Florijan. Sv. Peter.	
17 18 19 20 21 22 23	Ned. Pondelj. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota 2. po razgl. G. Ime Jez. Ant. St. Peter v Rimu; Priska. Kant, Marij. Fabijan in Sebastijan, muč. Neža, devica-mučenica. Vincencij, Anastazij, muč. Zaroka Device Marije.	Železniki. Sv. Peter Ljublj. Špitalič. Kočevje. Sela p. Kamniku. Goviče. Poljanica.	Podgorje Sele. Sv. Danijel v Celju Sv. Jožef v Celju.	
24 25 26 27 28 29 30	Ned. Pondelj. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota 3. po razgl. G. Sv. Družina. Izpreobrnenje Pavla apost. Polikarp. Janez Zlatoust, cerkv. učenik. Julijan, škof; Marjeta, dev. Frančišek Saleški. Martina, devica.	Brezovica. Vrhnika. Mavčiče Stara Oselica. Goče. Salezijanci. Peče.	Mar. cerkev. Kapucinska cerk. v Celju. Bolnišnica.	
31	Ned. 4. po razgl. G. Peter Nol., sp.	Senožeče.	Šolske sestre.	

Odpustki meseca jan. 1909.

Da dobimo odpustke moramo:

1. Imeti namen in voljo, da se hočemo odpustkov udeležiti.

2. Moramo biti v stanu milosti božje.

3. Moramo opraviti dobra dela, ki jih sv. cerkev ukazuje, in sicer natanko, kakor je predpisano.

I. Petek, I. v mesecu: Novo leto. Popoln odpustek: a) tretjerednikom v redovni cerkvi, kjer te ni, pa v farni cerkvi; b) udje bratovščine presv. Srca Jezusovega dobe popolni odpustek proti navadnim pogojem danes ali prvo nedeljo; c) udom brat. preč. Srca Marijinega; d) udom družbe sv. Družine; e) udom družbe sv. rožnega venca.

II. 3. nedelja, I. v mesecu: Udom brat. sv. rožnega venca trije pop. odpustki: 1) če v brat. cerkvi molijo na namen sv. Očeta; 2) če so pri mesečni procesiji; 3) če v brat. cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom.

III. 6. Sreda, Sv. 3. Kralji. Popoln odp. a) tretjerednikom kakor ob novem letu; b) udom bratovščine Lj. G. Presv. Srca v bratovski cerkvi; c) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; d) udom družbe sv. Družine; e) udom bratovščine sv. rožnega venca v bratovski cerkvi; f) udom družbe živega rožnega venca; g) udom bratovščine za duše v vica h.

IV. 7. Četrtek. Prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine sv. Reš. Tel. v bratovski cerkvi, — če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

14. Četrtek. Bl. Odorik. Popoln odpustek tretjerednikom.

16. Sobota. Sv. Bernhard in tov., kakor dne 14.

17. Nedelja. Presv. Ime Jezusovo. V Avstriji dobe popoln odpustek vsi verniki, ki ta dan ali v sedmih naslednjih dneh gredo k spovedi in sv. obhajilu, so pri sv. maši in molijo na namen sv. očeta.

23. Sobota. Zaroka M. D. Popoln odp. udom sv. Družine.

24. Nedelja. Sv. Družina. Popoln odpustek udom družbe sv. Družine.

25. Ponedeljek. Izpreobrnenje sv. Pavla. Popoln odpustek udom bratovščine preč. Srca Marijinega.

30. Sobota. Sv. Hijacinta. Popoln odpustek tretjerednikom.

31. Nedelja. Zadnja v mesecu. Zv. Ludovika. Popoln odpustek tretjerednikom kakor 30. t. m.; popoln odpustek vsem, ki molijo trikrat na teden skupaj sv. rožni venec.

V molitev se priporočajo:

Javne zadeve: Sveti oče-zlatomašnik. — Da bi se vse v Kristusu prenovilo. — Avstrijska država; mir med njenimi narodi. — Katoliško gibanje na Goriškem in Tržaškem. — Mladina po srednjih šolah. — Treznostno gibanje. — Ljudje, ki hodijo po svetu, da bi ne izgubili vere. — Pogostno sv. obhajilo. — Misijoni. — Da bi Bog vse nepripravljene varoval nagle smrti.

Zasebne zadeve: Mladič za razsvetljenje in pomoč, da srečno doseže od Boga namenjeni mu stan. — Mladič za dar stanovitnosti v dobrem. — Neki Marijin družabnik za zdravje. — Neka oseba za spoznanje poklica in za zdravje oči; druga za vdanost v božjo voljo in sveto potrpežljivost. — Neka tretjerednica za zdravje, za vredno prejemanje sv. zakramentov in za srečno zadnjo uro.

Zahvale.

Za razne od Boga prejete dobrote se zahvaljujejo: Mar. Arhar z Dobrove; Iv. H. s Koroškega; I. Kastelec iz Stopič; gdč. Iv. Havliček iz Čač na Koroškem; M. Satler iz Šoštanja; Katarina R. iz Češnjice pri Železnikih; Katarina Mujdrica iz Belatinca na Ogrskem;

Za zahvale ni treba nič plačati; toda daljših zahval kakor so tu, ne moremo prinašati. Vzroke za to bomo našli ob drugi priliki.

Darovi:

Za »Dejanje sv. Detinstva«: Gdčna Marija Pfeifferer 10 K; Neimenovana v Ljubljani 2 K; č. g. Fr. Gabršek, kapelan v Vipavi 10 K; iz Železnikov 21 K; iz Škofije Loke 16 K; Martin Preškar, Prelesko 10 K.

Za najpotrebnejše misljone: po č. g. župniku I. Zelniku iz Čemšenika 20 K.

Za odkup poganskih otrok: Od ravnotam 30 K; M. Stupica iz Preske pri Sodražici 20 K.

Za zlati kelih sv. očetu: Marijina družba v Tržiču 45 K; Marijina družba na Zilski Bistrici, Koroško, 10 K.

Za bratovščino presv. Rešnjega Telesa, od 12. jul. do 1. dec. 1908: Župnije; Vreme 30 K; Št. Peter na Krasu 70 K, Drazgoše 97 K, Stara Oselica 49 K, Trata (po g. žup. Čebašku) 73 K, Podgrad 30 K, Trboje 32 K, Turjak 4 K, Dovje 34 K, Nesseltal 28 K, Gorje 5 K, Kresnice 50 K, Postojna 68 K 50 v, Sodražica 90 K, Kamnik 200 kron, Trstenik 2 K 70 v, Trnje 43 K 30 v, Št. Rupert 100 K, Št. Lambert 34 K 30 v, Horjul 2 K, Dole 74 K, Cerklje pri Krškem 170 K, Velike Lašče 99 K 90 v, Št. Janž 19 K, Št. Lorenc ob Temenici 120 K, Tomišelj 45 K, Preska 3 K, Komenda 164 K 36 v, Šmarjeta 30 K, Srednja vas 62 K, Studeno 52 K, Dolenja vas 112 K, Svibno 52 K, Stranje 50 K, Gora pri Sodražici 20 K, Predoslje 116 K, Sv. Gregor 120 K, M. Rupnik 2 K, po gospe Klein 5 K; Emilija Prušak 1 K, Neimenovan 4 K 20 v, Delavke tobačne tovarne 12 K, po čč. gg. Uršulinkah 142 K.

Naznanilo.

Ta številka je bila končana že dne 10. decembra. Zato je vse, kar je došlo pozneje, moralo počakati za prihodnjo številko.

Prva današnja slika, sama na sebi prav lepa, se nam je žalibog ponesrečila. In to ravno v prvi številki! Take neprilike napravljajo uredniku velike preglavice. To je še bolj neprijetno, kakor če se gospodinja ponesreči — potica za praznike. No, vdajmo se! Bog nas uči potrpežljivosti.

Slabosti,

Nervoznosti, krčev, bolečin ne poznamo, odkar rabimo Feller-jev fluid s znamko „Elsa-fluid“. Dvanajstorka za poskušnjo 3 K franko. Naročite pri F. V. Fellerju v Stubici trg Elsa Dada.

„Katoliška Tiskarna“

priporoča

vizitke, kuverte in druga dela.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9
 priporočata svojo največjo zalogo
 zgotovljenih oblek za
 gospode, dečke in otro-
 ke in novosti v konfek-
 ciji za dame.

Zahtevajte zastoj

in poštine prosto moj veliki, bogato ilustriran glavni katalog z okoli 3000 slikami vsakovrstnih niklastih, srebrnih in zlatih ur in vseh vrst solidnih zlatin in srebrnin, glasbil, usnjatega blaga, kadilnih priprav po **izvirnih tovarniških cenah.** 2807 6-1

Za vsako uro tri-
 let. pis. jamstvo.
 Brez rizike. Za-
 mena dovoljena
 ali denar nazaj.
 Prva tvornica za
 ure v Mostu.

Niklasta remontoarka	K 350
Sistem Roskopf patentna ura	4 —
Švicarska originalni sistem Ros- kopf patent	5 —
Registrirana „Adler Roskopf“ niklasta remont. na sidro	7 —
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje, dvojni pokrov	9 —
Srebr. oklopna verižica z avtom. rinčico 15 gr. težka	260
Ruska tula nik. remont. ura s sidro z „Luna“ kolesjem	10-50
Srebrna remontoarka „Glo- ria“ kolesje, prosto	8-40
Srebrna remontoarka, dvojni pokrov	12-50
Budilka	2-90
Kuhinjska ura	3 —
Schwarzwaldska ura	2-50
Ura s kukavico	8 50

JAN. KONRAD

c. in kr. dvorni dobavitelj v **Mostu št. 668.** (Češko.)

Pipe iz bruyere-lesa

Prijetno in suho kajenje zato nedosežna glede čistote
 in dobrega okusa. 2806 6-1

Prima izdelek iz pristnega ne-
 pokvarjenega bruyere-lesa. —

Oladka glava z zelo upognjenim
 bruyere-odlivom, cevka iz višnjev.
 lesa z roženim ustnikom in cevjo,
 ca 21 cm dolg K 150; ista s po-
 polno izrezl. bruyere-glavo K 180.
 Največja izbira kadilnih potrebščin,
 se dobi v mojem ceniku, ki se po-
 šilja zastoj in poštine prosto. —
 Dobi se pri c. kr. dvorn. založniku

Hanns Konradu

razpošiljalnica

v **Mostu (Brüx) št. v. 669.** (Češko.)

Zahtevajte v lastnem interesu moj bogato ilu-
 strovani cenik z nad 3000 slikami zastoj in
 poštine prosto.

A. Lukić

Ljubljana, Pred škofijo št. 19.

Priporoča svojo bogato zalogo
**narejenih oblek za gospo-
 de, dame, dečke in deklice.**

Blago le iz prvih tovarn. Cene nizke.

Paramente

je mogoče kupiti po ceni in ugodno le
 direktno pri firmi 2691

Josip Neškudla

protokolirana veletrgovina in tovarna v
Olomuou (Morava).

Priporoča po zelo niskih cenah bogate vezane paramente
 v vseh barvah in slogih: kuzule, plujivale, dalmatite, vela,
 nebasa, bandera, zastave, preproge, pregrinjala, alba, rozete
 itd. pod jamstvom trpežnosti: nadalje v lastnih delavnicah
 narejene kelibe, ciborije, monštrance, svečnike, lestence itd.
 s kramo opravu strogo po cerkvenih predpisih.

Navodila zavoda.

Podpisani zavod nima nobenega zastopnika, ki bi po-
 dražil solidno blago za 20%, t. j. za petino prvotne cene;
 radi tega se dobe predmeti potom direktnega naročila v
 Olomuou ceneje, kakor jih ponujajo v svojih cenikih konku-
 renčne češke in nemške firme.

Ilustrirani ceniki zastoj in franko.

Plačilni pogoji ugodni.

Paramenti se pošiljajo na ogled franko.

Zahtevajte brezplačno dopošiljatev mojega ilustr. cenika z nad 1000 slikami. —

Jamstvo več let. Vsako nepo-
 polno blago se vzame nazaj
 za popolni znesek Slika pol-
 navadne velikosti.

Št. 365. Srebrna damska rem.
 glđ. **3-50.**

Št. 322. Srebrna moška rem.
 glđ. **3-50.**

Št. 337. Srebrna s sidro 15 kam-
 nov glđ **5—**, dvojni plašč
 glđ. **6-50.**

Št. 341. Srebrna s sidro dvojni
 plašč 15 kamnov, posebno
 močna glđ. **7-9-50.**

Anton Kiffmann

največja tovarniška zaloga ur,
 zlatnine in srebrnine. Izvoz v
 vse dežele, **Maribor L. 8.**
 1208 Štajersko.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča pevcem in pevkam Marijinih družb:

- P. Angelik Hribar — P. Hugolin Sattner: **14 božičnih pesmi**. Partitura K 2—, posamezni glasovi po 80 vin.
- Foerster Anton: **Šest Marijinih pesmi** za tri ženske ali moške glasove ena za dva, štiri tudi za en glas) z orglami. Partitura K 1'80, posamezni glasovi po 40 v.
- Spindler Fran Sal., „**Ljudska pesmarica**“ za nabožno petje v cerkvi, šoli in doma. Drugi natis. Broširan 60 v, vezan v platno K 1'—. Spremljevanje k „Ljudski pesmarici“ za orgle vezan K 4'—.
- Hladnik Ignacij: **16 Marijinih pesmí** za mešani zbor, partitura 1 K, pos. glas. po 20 v.
- Hribar P. Angelik: **Slava Brezmadežni** o petdesetletnici. Napevi za Marijino družbo. Kart. 1'20, v platno K 1'60. **Venček Mariji**. Napevi za Marijino družbo 2. zvezek. Partitura K—50, glasovi po 10 vin.

Kot najboljše zabavno in pripovedno berilo priporočamo:

Povesti sl. pisatelja jezuita **P. Spillmana** ki imajo vse prednosti dobrega, koristnega berila.

- I. zvezek: **Ljubite svoje sovražnike!** Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. Cena 40 vin, karton 60 vin.
- II. „ **Maron, krščanski deček iz Libanona.** Povest iz za časov zadnjega velikega preganjanja po Druzih. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- III. „ **Marijina otroka.** Povest iz kavkaških gora. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- IV. „ **Praški Judek.** Povest. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- V. „ **Ujetnik morskoga roparja.** Povest. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- VI. „ **Arumagam, sin indijskega kneza.** Povest. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- VII. „ **Sultanovi sužnji.** Carigrajska povest. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- VIII. „ **Tri indijanske povesti.** Cena 60 vin., karton 80 vin.
- IX. „ **Kraljičin nečak.** Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- X. „ **Zvesti sin.** Povest za vlade Akbarja Velikega. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- XI. „ **Rdeča in bela vrtnica.** Cena 40 vin., karton 60 vin.
- XII. „ **Korejska brata.** Črtica iz misijonov v Koreji. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- XIII. „ **Bojin zmaga.** Povest iz Anama. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- XIV. „ **Prisega huronskega glavarja.** Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- XV. „ **Angelj sužnjev.** Povest. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- XVI. „ **Zlatokopi.** Povest. Cena 60 vin., karton 80 vin.

Častilcem presv. R. T. naznanjamo, da izide znani molitvenik „**Večna molitev**“, kmalu po novem letu, v novem natisu z velikimi črkami. Knjiga bo obsegala vseh 30 molitvenih ur in bo imela kljub temu tako velike črke, da bo zadostovala za vse potrebe. — Gotovo bo s to izdajo zelo ustrezno vsem množestvilnim častilcem presv. zakramenta.

„**Katoliška Bukvarna**“ v Ljubljani.